

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 124, ЧИСЛО 18, П'ЯТНИЦЯ, 5 ТРАВНЯ 2017 РОКУ

1893

Vol. 124, No. 18, FRIDAY, MAY 5, 2017

\$2.00

ПРОВІДНА ТЕМА ДНЯ

Наша мова, наша правда

Петро Часто

Правда. Таке просте, таке звичне слово. І таке складне! Особливо коли сказати – „наша правда“. Небесний ангел, мабуть, здивувався б: мовляв, люди добрі, правда не може бути „нашою“ чи „вашою“, вона – одна для всіх, для усього світу.

Але люди – не ангели, ми тільки туземні мандрівники, і все життя наше – тільки дорога до Божої правди. Тяжка, в тернах і каміннях, дорога. А водночас – легка і радісна, бо чуєш лікоть і подих ближнього, бо, як писав мудрий Джон Дон, „немає людини, що була б як острів, сама по собі... смерть іншої людини зменшує й мене, бо я єдиний з усім людством...“.

А з великого Тагорового серця вилялися ці слова: „Кожна нація зобов'язана самовисловитися перед світом“. Тобто, інакше кажучи, кожна нація – окрема мандрівка-доля, і завданням її є пересотворити каміння під ногами у чарівні самоцвіти. Оскільки кожен народ має свою міру сил, то успіх чи неуспіх пересотворення й підпадає під це багатозначне, конкретно часове визначення – „наша правда“.

Чому ж у нас, українців, вона така контрверсійна і така неподібна до шляху, до руху? Чому нам так тяжко дається кожен крок уперед? Чому ми такі добрі, що готові зрозуміти будь-кого, тільки не самих себе? Чому ми не дорожимо безцінним золотим перевеслом – рідною мовою – що в'яже нас в народ, в націю? Чому за чверть сторіччя незалежного державного буття Україна не висунула в державний провід національно свідому еліту? І чому їй так мало? Чому українські інтелектуальні середовища такі потужні, угодівські, запобігливі перед сильнішими державами-націями і їхніми культурами?

Чому за три роки війни на Донбасі в українській суспільній свідомості не утвердилася істина, що йдеться не про Донбас, а про війну Росії проти України? Чому наші „мислячі люди“ тяжко, злочинно лукавлять, залишаючи Україну незахищеною від зросійщення – нині вже на тій підставі, що, мовляв, будьмо ж гуманні – на сході Україну боронять і російськомовні. То, може, погодимось з цим „аргументом“ – і нехай Україна зречеться своєї мови і стане ще однією російськомовною країною? Чому у Верховній Раді десятки депутатів виступають російською мовою? Чому український Міністер внутрішніх справ Арсен Аваков принципово не спілкується українською мовою? Чому в основі стратегії виживання України досі не лежить усвідомлення, що єдиним прийнятним для Москви варіантом є цілковите і остаточне знищення України?

Ці „чому?“ колять серце багатьом. Зокрема й особливо – людям творчим, окриленим ніжною і чистою любов'ю до рідного народу, його історії і культури. Зазвичай, ці особистості надто перечулені й ранимі, тому не ховаються зі своїми почуттями і думками, й нерідко їхня реакція

(Закінчення на стор. 13)

Вшанували пам'ять героїв Чорнобиля

ЧОРНОБИЛЬ, Київська область. – 26 квітня, у річницю аварії на Чорнобильській атомній електростанції, Президент України Петро Порошенко та Президент Білорусі Олександр Лукашенко взяли участь у церемонії вшанування пам'яті загиблих ліквідаторів аварії та поклали квіти до пам'ятника героям Чорнобиля.

П. Порошенко зазначив, що найбільше від чорнобильського лиха поряд з українцями постраждали білоруси. Чорнобильська хмара радіоактивного забруднення прокотилася усім регіоном і герої-ліквідатори ціною власних життів зупинили катастрофу, рятуючи людство. Він також подякував Президентів Білорусі за спільні зусилля, спрямовані на подолання наслідків Чорнобильської катастрофи.

О. Лукашенко зазначив, що 26 квітня є скорботною датою не лише для українців і білорусів, але і для усього світу. Україна і Білорусь співпрацюють в низці проектів з ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи. Україна плянує створити радіаційно-екологічний заповідник в Чорнобильській зоні відчуження і Білорусь готова поділитися своїм досвідом у цьому питанні – адже в Білорусі вже давно існує Поліський державний радіаційно-екологічний заповідник.

Офіційне представництво Президента України

Президент України Петро Порошенко та Президент Білорусі Олександр Лукашенко поклали квіти до пам'ятника героям Чорнобиля. (Фото: Офіційне представництво Президента України)

ДО 100-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ

Відкрито пам'ятник „Чорним запорожцям“

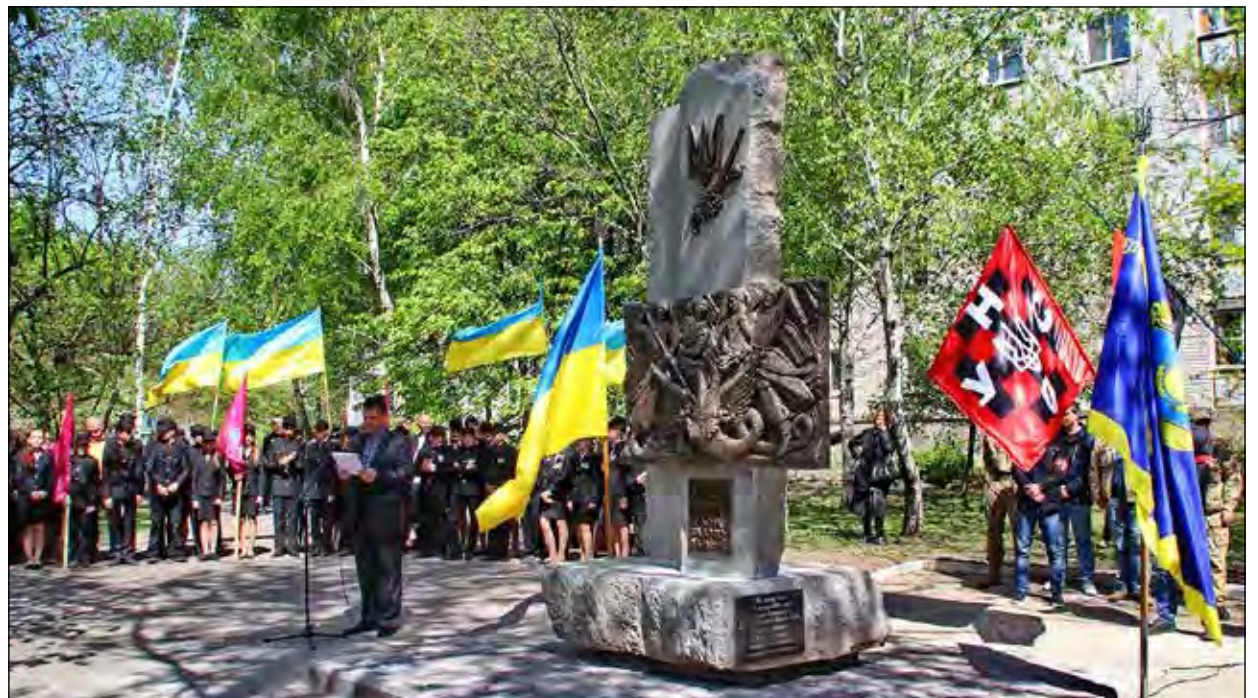
Олександр Костирко

ЗОЛОТОНОША, Черкаська область. – 29 квітня в місті відкрито пам'ятник „Чорним запорожцям“. Саме в Золотоноші відбувся бій, в якому українці здобули перемогу над московськими більшовиками. А до того „Чорні запорожці“ про-

йшли через центральну Україну, звільняючи її міста та села від більшовиків.

Цей бій 15 лютого 1920 року під мурами старовинного Свято-Успенського собору та на кризі річки Золотоношки став фактично останньою

(Закінчення на стор. 14)

Відкриття пам'ятника „Чорним запорожцям“ в Золотоноші. (Фото: Олександр Костирко)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ ЮНЕСКО продовжить дослідження

ПАРИЖ. – 28 квітня на засіданні Комісії з питань програми та зовнішніх зносин 201-ої сесії Виконавчої ради ЮНЕСКО було ухвалено рішення „Моніторинг ситуації в Автономній Республіці Крим (Україна)“. Сьоме поспіль з моменту незаконної окупації півострова Російською Федерацією рішення з проблематики Криму передбачає продовження моніторингу ситуації для підготування доповіді, що буде розглянута на наступній сесії Виконавчої ради у жовтні. Виступаючи з підсумками голосування, заступник голови Національної комісії України у справах ЮНЕСКО Сергій Рева підкреслив, що, зважаючи на значне погіршення ситуації в Автономній Республіці Крим та Севастополі, дослідження гуманітарного становища на півострові є вимогою часу. На підтримку України виступили делегації США, Євросоюзу та Туреччини, які наголосили на підтримці суверенітету та територіальної цілісності України. (Міністерство закордонних справ України)

■ Помер Борис Олійник

КИЇВ. – 30 квітня після важкої і тривалої хвороби у віці 81 року пішов з життя поет Борис Олійник. Президент України Петро Порошенко висловив співчуття рідним, близьким та колегам Б. Олійника у зв'язку з його смертю. Він зазначив, що Україна втратила мистця, творчість якого наповнювала гордістю за рідну землю та її народ. Б. Олійник народився 22 жовтня 1935 року у селі Зачепилівка, Харківської області, почав публікуватися з 1948 року. У творчому доробку поета понад 40 збірок віршів та есеїв. Після здобуття Україною незалежності ініціював створення Комуністичної партії України. (Офіційне представництво Президента України, ВВС)

■ Затримали нелегалів з України

ОРФОРД, Великобританія. – Сімох громадян України затримали 1 травня за підозрою у нелегальному перетині кордону в містечку Орфорд у графстві Сафолк на сході Англії, де на міліну сів вітрильний човен. Орфорд – великий порт, де переважно плавають судна для прогулянок. Однак у липні 2014 року тут уже затримували українців: трьох чоловіків і одну жінку. У жовтні того ж року їх засудили за контрабанду людей та інші злочини з подальшою депортацією до України. Шістьох людей, яких вони намагалися ввезти до країни, також депортували. (BBC)

■ Одеса не хоче перейменування вулиць

ОДЕСА. – 27 квітня начальник Управління Служби безпеки України в Одеській області Сергій Батраков звернувся до міського голови Одеси з вимогою скасувати рішення міської ради щодо змін назв вулиць і провулків, яке порушує закон України про засудження комуністичного і нацистського тоталітарних режимів, заборону їх пропаганди і символики. 26 квітня Одеська міська рада ухвалила рішення щодо скасування перейменування назв вулиць у рамках „декомунізації“. Приморський районний суд Одеси визнав протиправним та скасував рішення Одеської міської ради про перейменування раніше декомунізованих вулиць і провулків. Раніше Міністер внутрішніх справ України Арсен Аваков заявив, що посатник Одеси плянує накласти вето на відповідне рішення міськради. (BBC)

■ Олегові Сенцову дали премію в США

НЬЮ-ЙОРК. – 26 квітня український режисер Олег Сенцов, якого засудили в Росії до 20 років ув'язнення, отримав премію американського ПЕН-центру ім. Барбара Голдсмита „Свобода писати за мужність виступити проти нетерпимості до свободи думки й добросовісного інакомислення“. Церемонія нагородження відбулася в Американському музеї природної історії в Нью-Йорку. Від імени О. Сенцова премію отримала двоюрідна сестра режисера Наталія Каплан. О. Сенцов зараз перебуває у виправній колонії в Якутську. Премію Б. Голдсміт вручають з 1987 року. З 42 її лауреатів на момент нагородження 38 перебували у в'язниці. (BBC)

ПЕРЕДНІЙ КРАЙ БИТВИ ЗІ ЗЛОМ

Гібридна війна – хто наступний?

31 березня на засіданні Ради Безпеки ООН з доповіддю про гібридну війну, яку веде сьогодні Росія проти України та Заходу, виступив відомий український політичний експерт, співзасновник „Українського Інституту майбутнього“ ТАРАС БЕРЕЗОВЕЦЬ. Нижче пропонуємо нашим читачам текст цієї доповіді.

Сьогодні ми повинні обговорити те, що стосується кожної людини на землі. Між вами і моєю батьківщиною Україною – 4,600 миль, що створює ілюзорне відчуття безпеки, незважаючи на гібридну війну та її наслідки. Ви та мільярди інших людей 24 години на добу можете он-лайн спостерігати за нею з затишних кімнат, і все одно будете обмануті.

Тому що, як говорив Вінстон Черчіль, „у воєнний час правда настільки цінна, що її завжди супроводжує брехня“. Коли я прибув до цієї прекрасної та яскравої столиці світу, недалеко від станції Пен побачив величезний цифровий щит з рекламою найвпливовішої газети у світі „The New York Times“. І вона мене вразила фразою „Правду складно впізнати, правду складно знайти, правду складно чути, у правду складно вірити, правду складно прийняти, правду складно заперечувати, зараз правда важливіше, ніж будь-коли“.

І повірте мені, цінність правди в сучасних військових конфліктах з їхньою гібридною природою, не можна недооцінювати. Ці нові війни, як їх колись назвала професор Лондонської школи економіки Мері Калдор, породжують новий гібридний світ, а точніше – світопорядок. Поняття гібридної війни можна витлумачити як модель війни, за якою ховається її військовий характер і участь у ній держави.

Аналізуючи цю війну, ми бачимо, що за багатьма параметрами вона є унікальною, оскільки містить вигадані причини від розпалювачів конфлікту, брехню на початковому етапі, масовану національну й міжнародну пропаганду, терор, дезінформацію, економічний тиск та падіння морального духу громадян країни-агресора, посилене постійним представництвом у Раді Безпеки ООН. Проводячи незаконну війну, країна завжди використовує слабкість міжнародного права. Більш того, вона робить це не лише під час двосторонніх переговорів, вона використовує слабкість Ради Безпеки ООН, зловживаючи правом вето постійного члена. Ми бачили цю гонорову поведінку у 2008 році, коли російські війська без причини атакували Грузію, і в 2014 році, коли російські „зелені чоловічки“ з'явилися в Україні.

Головна мета гібридної війни – існуючий світопорядок, заснований на верховенстві права. Геостратегічна мета згаданих операцій – повернення статусу наддержави й повернення світу до реалій ХХ ст. з риторикою класичної прагматичної політики з зонами впливу та боротьбою систем. Для Росії і Президента Володимира Путіна анексія українського Криму була свого роду священною дією, як сказав сам російський керівник. Для В. Путіна так званий пост-ялтинський світ, який з'явився в Лівадійському палаці в 1945 році, коли американський, британський і радянський провідники погодилися побудувати післявоєнний світ, став ідеєю фікс.

Не дивно, що в 1991 році, коли пост-ялтинський порядок звалився разом з СРСР, російська верхівка була засмучена й почала будувати змову з метою зміни світопорядку.

Українські події 2013-2014 року, коли був повалений корумпований режим Віктора Януковича, стали особистою трагедією В. Путіна. На його думку, те, що почалося на Ялтинській конференції в 1945 році, завершилося 70 років по тому анексією Криму. В недавній статті для лондонської газети „The Guardian“ Міністер закордонних справ України Павло Клімкін точно відзначив: „Повернення до СРСР і відновлення Російської імперії стали нав'язливою ідеєю Кремля“.

Крім того, він сконцентрувався на трьох основних ключових моментах, необхідних для розуміння того, що рухає Росією. Перший – „русскій мір“: філософія радянських часів, у центрі якої впевненість, що Україна – це частина Росії. Використання гібридних форм ведення війни дозволили Росії не лише анексувати Крим і вторгнутися на Донбас з підконтрольними їй силами, а й звернути увагу на інші пострадянські республіки, намагаючись дестабілізувати ситуацію й роз-

ділити Трансатлантичний союз. При цьому „русскій мір“, як вихідна концепція російського втручання, може бути природним і навіть привабливим для деяких жителів колишніх радянських республік і східноєвропейських країн.

По-друге, гібридні методи ведення війни об'єднують військову агресію з витонченою пропагандою, маніпуляцією на виборах і навіть спробою державного перевороту. Останні приклади ми бачили у Франції, США та Чорногорії.

У лютому Франція попередила Росію про втручання у вибори: „Досить побачити, як-ому кандидату „русскій мір“, Марін Ле Пен або Франсуа Фійонові, Росія виявляє підтримку під час французької передвиборчої кампанії, – сказав Міністер закордонних справ Жан-Марк Еро. – У свою чергу проєвропейський кандидат Еммануель Макрон піддався кібератакам. Таке втручання в політичне життя Франції неприйнятне, і я засуджую його“. Ці слова застосовні й до причетності Росії до втручання в американські вибори. Силові відомства США вже звинуватили російську розвідку в зламванні електронної пошти американських політиків.

У Чорногорії Росія ймовірно плянувала вбивство Прем'єр-міністра Міло Джукановича й повалення його уряду в жовтні 2016 року. Вбивство прозахідного діяча й атака на парламент Чорногорії плянувалися в день виборів, у жовтні 2016 року, з підтримкою та благословення Москви, щоб саботувати плян вступу країни до НАТО. Докази, зібрані в Подгориці, показують, що плян повалення М. Джукановича повинні були здійснити „націоналісти з Росії“, „але нам також відомо, що до цього причетні й державні органи Росії“, – сказав 20 лютого цього року спеціальний прокурор країни Мілівоє Катніч. Як завжди, Кремль шалено заперечував причетність.

Щорічний бюджет на внутрішню та міжнародну пропаганду Кремля досягає 1.5 млрд. дол., з них 220 млн. дол. у рік витрачається на всесвітню телерадіостанцію „Russia Today“ і ще 120 млн. дол. – на „RIA Новини“.

До нових інформаційних інструментів, які служать геополітичним інтересам Росії, належать і фабрики тролів у Санкт-Петербурзі.

По-третє, пише П. Клімкін, Росії не можна довіряти, Кремль вважає лише силу й переговори з ним можна вести лише з позиції сили та міжнародної солідарності.

Крім того, має бути зрозуміло, що новий гібридний світовий порядок, або світовий безлад, який будується в нас на очах, – це нова реальність. Реальність, у якій Росію або будь-яку іншу державу, що використовує гібридні методи, не можна засудити зі звичайної точки зору. Гібридну війну не можна розглядати як повернення до Холодної війни, тому що вона замінила її новим конфліктом. У той же час, гібридні методи не постійні й за останні три роки вони помітно розвинулися. Найважливіше, про що варто сказати, у цього конфлікту нечіткі, хаотичні та складні форми, на відміну від біполярного світу. Гібридна війна означає й те, що міжнародне право теж в якомусь розумінні стає гібридним.

Ця теорія досягла апотеози в доповіді начальника Генштабу Росії генерала Валерія Герасимова під час зустрічі академії військових наук Російської Федерації в січні 2013 року в Москві. Аналізуючи західний військовий досвід на Близькому Сході та в Європі і згадавши „кольорові революції“ в пострадянських країнах, він заявив, що в багатьох випадках невійськові методи були ефективніші за традиційні військові та звернув увагу на „нові війни“ – з активним використанням гуманітарних, інформаційних та економічних інструментів, які повинні активізувати протестний потенціал серед населення країни – цілей гібридної війни.

Зокрема „нові війни“ засновані на розширенні рамок звичайних методів Першої й Другої світових воєн, як світ пережив у ХХ ст. Конфлік-

(Закінчення на стор. 14)

ЕКСПЕРТНА ДУМКА

Путін йде слідами Осами бен Ладена

Тарас Жовтенко

„Русская весна“ під дулами автоматів спочатку „зелених чоловічків“ у Криму, а потім під вогнем „Градів“ так званих „ополченців“ і регулярних російських військових на Донбасі, як у свій час ідеї „Аль-Кайди“, принесені у США на борту цивільних пасажирських літаків, стали справжньою „терористичною сенсацією“. Паралелі між обома феноменами не обмежуються лише безпрецедентним рівнем льокальної популярності та ненависти до західного світу.

В основі обох феноменів лежить, хоч і дещо відмінний за характером (релігійний в ісламістів, релігійно-націонал-шовіністичний у росіян), але спільний за мобілізуючим впливом фундамент.

„Русская весна“, принаймні напочатку, не мала чітко вираженої релігійної основи, однак, примарну ідею „русского міра“ дуже швидко доповнило „мілітаризоване православ'я“ від Російської Православної Церкви (РПЦ).

Хоча нинішня кремлівська еліта теж „грішить“ спекуляціями на релігійні теми, одна з центральних ідей путінської політики – захист православ'я, – яка народилася на руїнах Югославії, була сором'язливо прихована під час агресії Росії проти Грузії в 2008 році і знову піднята на щит у зв'язку з подіями в Україні.

Її руйнівний потенціал ще тільки належить усвідомити – деякі шаблони московської пропаганди більше нагадують войовничо-месіянські промови ісламістів, адаптовані для російського православ'я.

Зміст і сам факт ухвалення (яке очолив сам Патріарх Московський Кирило) ще в листопаді 2015 року на засіданні XVIII Всесвітнього російського народного собору так званої „Декларації російської ідентичності“, котра визначає, як правильно бути „русским человеком“, не вимагає додаткових коментарів.

Вона дуже нагадує ухвалені в ісламі трактати, що видаються авторитетними релігійними дія-

чами для пояснення суспільству того чи іншого спірного питання соціального, політичного чи економічного характеру в релігійних термінах, а також використовуються для виправдання збройної боротьби.

Усвідомлюючи відмінність між західним світом і цивілізацією ісламу, Осама бен Ладен ніколи не прагнув до реалізації апокаліптичного сценарію – ісламізації або знищення США й Європи. На порядку денному для нього стояли питання, радше, тактичного характеру.

Володимир Путін теж не схильний (принаймні, покищо) до розв'язання апокаліптичної ядерної війни проти Заходу. Логіка його дій щодо відновлення Росії як супердержави вкладається у шаблони г'юбального протистояння зі США часів Холодної війни.

Політичним виправданням для нього стало нібито недотримання Заходом уявних „гарантій“, наданих Кремлеві за його долучення до антитерористичної коаліції на чолі зі США після подій 11 вересня 2001 року.

Тоді Москва пішла на три безпрецедентні, як для себе, кроки: надання доступу американським військовим до баз на території колишніх середньоазійських республік СРСР для забезпечення бойових дій в Афганістані; закриття бази радіоелектронної розвідки в Лурдесі на Кубі і закриття великої військової бази в Камрані, В'єтнам.

За це В. Путін хотів від Заходу гарантій недоторканості країн-колишніх радянських республік, перш за все України, як сфери впливу Росії, а також гарантій нерозміщення військової інфраструктури НАТО на кордоні з Росією.

У своєму протистоянні з „Аль-Кайдою“ Захід зустрівся з новим різновидом терористичного угруповання – організацією мережевого типу, не прив'язаною до конкретної країни, без чіткої вертикалі та ерархії. О. бен Ладен відмовився від ерархічної структури „Держава-спонзор – керівництво

(Закінчення на стор. 13)

ЗМАГАННЯ НАДДЕРЖАВ

Хто зверне першим

Іван Яковенко

Ось уже понад пів століття режисери люблять вставляти у фільми епізоди, в яких два авта летять назустріч один одному лоб у лоб, і перемагає той, у кого нерви міцніші, хто не зверне. Є ідіоти, які цю гру реалізують у житті.

У політиці, з появою ядерної зброї, гра „хто зверне першим“ стала грою „хто влаштує кінець світу“. Зараз усі згадують Карибську кризу і „чорну суботу“ 27 жовтня 1962 року, коли людство було дуже близько до самознищення. Тоді у Микити Хрущова та Джона Кенеді вистачило розуму зробити по кроку назад.

М. Хрущов поставив світ на межу знищення, захищаючи режим Фіделя Кастро, оскільки вірив, що соціалізм кращий від капіталізму, а комунізм через 20 років станеться в СРСР, а потім і у всьому світі. Путінська Росія – не СРСР. У Володимира Путіна і його оточення немає ніякої спільної ідеології з Башаром аль-Асадом, заради якої варто жертвуватиakraденими мільярдами. Тому до „чорної суботи“ справа не дійде, хоча самохвальби для внутрішнього користування буде маса.

Так що у відповідь на 59 „Томагавків“ Дональда Трампа та 10-тонну „мamu всіх бомб“, скинуту на Афганістан, В. Путін обмежиться лінгвістичними бомбами, начиненими словесними екскрементами кремлівських пропагандистів

У Кім Чен Ина, на відміну від В. Путіна, ідеологія є. Тому він відповів на авіаносну ескадру Д. Трампа біля своїх берегів двома ударами. По-перше, заявив про готовність знищити Південну Корею і США. А по-друге, стримав свою обіцянку, і 16 квітня пустив ракету. Правда, вона чомусь не полетіла і впала Кім Чен Ину на ногу.

Суть північнокорейської ідеології „чучхе“ полягає в опорі на власні сили і вірі в те, що,

якщо народ не годувати і при цьому поголовно озброїти, то країна стане фортецею, а народ – непереможним. При цьому у Кім Чен Ина є одне слабе місце. Він, як і В. Путін, не вірить у Бога. Він, як і В. Путін – атеїст. Атеїзм Кім Чен Ина цілком офіційний, а що стосується В. Путіна, то, сподіваюся, ніхто з притомних людей не сприймає серйозно путінські стояння зі свічкою в оточенні бабусь або в компанії з подружжям Медведевих. Тобто ні Кім Чен Ин, ні В. Путін не вірять у те, що їхні душі будуть жити після ядерного апокаліпсиса. І ніякого переселення душ, як у буддизмі, для них теж не буде. І у воскресіння з мертвих ці двоє теж не вірять. Тому в ситуації „лоб в лоб“ ніякого сенсу йти до кінця ні в російського, ні у північнокорейського провідника немає. Рай у них зараз, а не після смерті.

Д. Трамп у цій грі „хто зверне першим“ виглядає як гравець, який їде на танку проти легкового. Принаймні в грі з Кім Чен Ином точно, так і з В. Путіним у значній мірі.

Єдиний противник, у якого Д. Трампові „в танку“ не виграти у цій грі, це релігійні фанатики. Оскільки кожен з них точно знає, якщо він спокійно зустріне танк, обв'язавшись поясом смертника, то йому будуть вічно догоджати 72 прекрасні діви, сповнені достоїнств, і абсолютно позбавлені недоліків. А на ворогів чекають 19 ангелів з украй неприємними характеристиками, які будуть стежити, щоб муки атеїстів і інших невірних тривали вічно і ніхто з них не зміг втекти або відповзти від пекельного вогню. Так що немає у Д. Трампа методів проти міжнародного тероризму. Як, утім, покищо немає цих методів ні в кого в світі.

„Газета по-українськи“

Іван Яковенко – російський журналіст, опозиційний до путінського режиму, Москва.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Назвали три головні реформи

КІЇВ. – Україна має якомога швидше провести пенсійну, земельну реформи та приватизацію, оскільки їх не проведення занадто дорого обходиться державі з року в рік. Про це розповів 28 квітня перший заступник директора-розпорядника Міжнародного Валютного Фонду Девід Ліптон. „У вас чи не найродючіші ґрунти в Європі, але здобути повну вигоду від них було неможливо через наявну систему користування та володіння землею. Час провести таку реформу“, – зазначив Д. Ліптон. Україна може змінити власну економіку на краще, якщо почне і проведе процес приватизації, сказав він. („Укрінформ“)

■ Енциклопедію хочуть виселити

КІЇВ. – 27 квітня представники Державної виконавчої служби Шевченківського районного управління юстиції у Києві в супроводі так званих „громадських активістів“ без будь-якого попередження проникли в приміщення Державної наукової установи „Енциклопедичне видавництво“ і представили документи, відповідно до яких виселенню підлягає Всеукраїнське державне спеціалізоване видавництво „Українська енциклопедія“ ім. Миколи Бажана, якого там немає. Було вилучено матеріальні цінності та майно, яке належить „Енциклопедичному видавництву“. Станом на 28 квітня „Енциклопедичне видавництво“ продовжувало роботу над проектом „Велика українська енциклопедія“ – першої універсальної енциклопедії незалежної України. У 2016 році вийшов друком перший том, презентація якого відбулась 28 березня цього року. („Укрінформ“)

■ Володимир Кличко програв бій

ЛОНДОН. – Переповнений стадіон „Вемблі“ у північному Лондоні став свідком перемоги 27-річного британського боксера Ентоні Джошуа над ушавленим 41-річним українським важкоговаком Володимиром Кличком. Е. Джошуа доклав надзусиль, аби перемогти українця в 11-му раунді, двічі відправивши В. Кличка у нокавн, коли суддя на ринзі достроково припинив двобій, проголосивши британського боксера чемпіоном. Двобій встановив новий рекорд відвідуваності боксерських двобоїв. За подіями на рингу, встановленому у центрі стадіону, на трибунах спостерігали 90 тис. уболівальників. (Радіо Свобода)

■ Надійшло 567 млн. дол.

КІЇВ. – За перший квартал 2017 року за допомогою систем переказу фондів, створених як резидентами, так і нерезидентами, в Україну було переказано 567 млн. дол., за межі України – 68 млн. дол. та в межах України – 1.106 млрд. дол. Про це повідомила 28 квітня прес-служба Національного банку України. На території України надавала послуги 31 система переказу грошей, з яких 24 системи були створені резидентами та сім систем, створених нерезидентами з Грузії, Великої Британії, Канади, Азербайджану. Сума грошей, отриманих в Україні з використанням міжнародних систем, у вісім разів перевищує суму грошей, відправлених за її межі. Найбільше транскордонних переказів надійшло через „Western Union“ та „MoneyGram“. („Укрінформ“)

■ У Януковича конфіскували 1.5 млрд. дол.

КІЇВ. – 28 квітня гроші, які належали оточенню экс-президента Віктора Януковича, конфіскував суд останньої інстанції. Про це повідомив генеральний прокурор Юрій Луценко. 1.5 млрд. дол. мають бути перераховані до державного бюджету на фінансування державного оборонного замовлення, суб'єктів сектору безпеки і оборони. Адвокат В. Януковича Віталій Сердюк подав позов до Печерського суду столиці про те, що на рахунку В. Януковича в „Ощадбанку“, є лише 28 млн. грн. особистих заощаджень В. Януковича. Ю. Луценко заявив, що спроби адвоката довести, що компанії, в яких конфіскували 1.5 млрд. дол., не пов'язані з його клієнтом, марні. На 4 травня призначено судові засідання у справі В. Януковича за звинуваченням у державній зраді. (BBC)

АМЕРИКА І СВІТ

■ Венесуеля покине членство в ОАД

КАРАКАС. – Венесуельський уряд оголосив, що відтягне своє членство в Організації Американських Держав (ОАД). ОАД є однією з найбільших критиків соціалістичного уряду Президента Ніколяса Мадуро. В Каракасі продовжуються зіткнення між силами безпеки та антиурядовими демонстрантами, в яких останніми тижнями загинуло 29 осіб, понад 400 поранено, а майже 1,300 затримано. Міністер закордонних справ Венесуелі Делсі Родрігез зробила цю заяву 26 квітня, після того як постійна рада ОАД вирішила скликати надзвичайну сесію для аналізу кризи в країні. Генеральний секретар ОАД Люїс Альмагро видав 75-сторінковий звіт в березні в якому звинувачував уряд Н. Мадуро у систематичному порушенні людських прав і стандартів демократії. Останніми днями Л. Альмагро засудив реакцію уряду на протести опозиції, яка вимагає, щоб президент провів відкладані вибори. Вихід з ОАД є дворічним процесом, але Д. Родрігез сказала, що Венесуеля вийде негайно, хоч країна має 10.5 млн. дол. несплачених членських вкладок. Жодна країна не вийшла з ОАД від часу її заснування в 1948 році. Протести збільшилися й тисячі осіб вийшли на вулиці столиці 2 травня, після того як президент заповів свій план переписати конституцію країни. („Time“)

■ Криза продовжується в Македонії

СКОП'Є, Македонія. – Криза в парламенті Македонії триває, відколи 2 травня політичні опоненти нового спікера парламенту Талата Ексгафері не допустили його на посаду. Т. Ексгафері є членом однієї з трьох албанських партій, які погодилися увійти в коаліцію з македонськими соціал-демократами під проводом Зорана Заєва. Коли коаліція 27 квітня обрала Т. Ексгафері спікером, розлучені члени македонської націоналістичної партії ВМРО-ДПМНЕ силою вдерлися до парламенту й побили З. Заєва та кількох албанських законодавців. Зудари між поліцією і демонстрантами продовжувалися на вулицях коло парламенту, спричинюючи поранення 102 осіб, включно з 25 поліцейськими. Попередник новообраного спікера Трайко Веляновський, член ВМРО-ДПМНЕ, не прийшов 2 травня, щоб передати ключі до бюро та офіційну печатку. Генеральний секретар парламенту, також член ВМРО-ДПМНЕ, оголосив що вибори Т. Ексгафері не є легальними аж поки не будуть опубліковані в офіційному легальному журналі країни – який теж є під контролею ВМРО-ДПМНЕ. Президент Македонії Георге Іванов, котрий є союзником ВМРО-ДПМНЕ, відмовився дати мандат коаліції З. Заєва творити новий уряд, хоч вона має 69 з 120 місць в парламенті. США та Європейський Союз (ЄС) визнали вибори Т. Ексгафері та закликали Г. Іванова дозволити З. Заєву формувати новий уряд. Цей застій припинив намагання країни стати членом ЄС і НАТО. В країні проживає 2.1 млн. осіб, більшість македонців, але албанці творять 25 відс. населення. („Radio Free Europe/Radio Liberty“)

■ Навальний оскаржив московську поліцію

МОСКВА. – Провідник російської опозиції Олексій Навальний повідомив 2 травня, що він подав офіційну скаргу на московську поліцію за те, що вона не розслідує, хто напав на нього. Він сказав, що втратив 80 відс. зору в своєму правому оці, коли 27 квітня нападник обіляв його „зеленкою“ – антисептиком, змішаним з їдкою речовиною. Він додав, що його лікар має надію, що втрачений зір буде повернено. О. Навальний написав, що нападником був Олександр Петрунько, котрий має зв'язки з заступником Державної Думи Петром Толстим. О. Навальний твердить, що нападник мав поміч від поліція Олексія Кулакова та, можливо, інших осіб. О. Навальний планує кандидувати на президента у 2018 році – проти Президента Володимира Путіна, котрий правдоподібно старатиметься про перевибір на шестирічний термін. Уряд каже, що О. Навальному не дозволять кандидувати, якщо рішення суду про його вину у фінансових злочинах буде підтримане під час апеляції. О. Навальний заперечує провину й обіцяє кандидувати. („Radio Free Europe/Radio Liberty“)

НОВІ РЕАЛІЇ

США зменшать допомогу Україні

Дональд Трамп, президентству якого виповнилося перші 100 днів, намагається виконати свою обіцянку про зменшення міжнародної допомоги, яку надає Америка. Під час передвиборних перегонів Д. Трамп говорив, що поставить Америку вище над іншим. Цей план передбачає радикальне скорочення допомоги країнам, що розвиваються.

Березнева пропозиція адміністрації Президента Д. Трампа щодо бюджету містила обіцянку скоротити допомогу країнам, що розвиваються, на третину, але в ній було замало конкретики. У розпорядженні американського видання „Foreign Policy“ з'явився 15-сторінковий бюджетний документ Державного департаменту США. Згідно з цим документом, пляни Білого Дому про зменшення прямої закордонної допомоги будуть втілені у 2018 податковому році, говориться в статті.

Обсяги допомоги для України на 2018 рік у попередньому плані бюджету мали становити понад 570 млн. дол. Новий проект передбачає зменшення фінансування до 177 млн. дол., або на 68.8 відс.

„Протягом багатьох років однією з головних тем, цілей і напрямків американської політики на Україні було заохочення для зближення цієї країни з європейськими інститутами, – прокоментував цю ситуацію Віліям Тейлор, колишній посол США в Україні за Джорджа Буша-молодшого, нині президент Американського інституту миру. – У наших інтересах, щоб вони не зближувалися з

російськими інститутами“.

Загалом новий бюджет зменшує допомогу 77 країнам і регіональним відділенням і скеровує більшу частину грошей у фонди з економічної підтримки, які прив'язані до конкретних американських політичних чи стратегічних цілей.

Інформація про зменшення американської допомоги на 68.8 відс. має розглядатися з урахуванням фінансової допомоги Сполучених Штатів Україні у формі кредитних гарантій, повідомило Посольство України в США на своїй сторінці у „Facebook“.

Серйозне зменшення новою адміністрацією США програм з фінансування зовнішньої підтримки, у тому числі для України, може не пройти процедуру ухвалення в американському Конгресі, вважає колишній Посол США в Україні Джон Герbst.

Він підкреслив, що Конгрес США краще розуміє важливість потужного дипломатичного корпусу і програм допомоги в питаннях американської безпеки.

У лютому велика група генералів і адміралів у відставці надіслала відкритого листа в Білий Дім і Конгрес, застерігаючи їх проти зменшення фінансування чужоземної допомоги і дипломатії. Автори листа висловили побоювання, що зменшення цієї допомоги ризикують призвести до втрати впливу США в інших регіонах і країнах.

„Кореспондент“

ЦЕРКВА І СВІТ

Папа застеріг світових провідників

Папа Римський Франциск через відео-запис звернувся до учасників відомої міжнародної конференції TED (Technology, Education, Design) у Ванкувері (Бритійська Колумбія) з засторогою на адресу „могутніх“ світових провідників. Він ствердив, що люди з владою мають поводитися людяно, бо якщо ж ні, то „ваша влада зруйнує вас, а ви зруйнуєте інших“.

„Дозвольте мені сказати це голосно й чітко: чим більше у вас влади, тим більший вплив ваші дії матимуть на інших, і тим більше ви відповідалі чинити смиренню... Зрештою, ви завдаватимете шкоди собі та іншим навколо, якщо не пов'язуватиме свою владу з смиренням і делікатністю, – сказав Папа. – З іншого ж боку, через смирення і любов влада, навіть найвища і найсильніша, стає службою, силою добра“.

У своїй промові Папа Франциск розповів про власну історію переселення, а також переповів біблійну притчу про доброго самарянина.

„Перш за все, я був би радий, якби ця зустріч допомогла нам нагадати, що всі ми потребуємо одне одного, що жоден з нас – не острів, не автономне і незалежне „Я“, відділене від інших, і ми можемо збудувати майбутнє, лиш будучи разом, разом з усіма“ – підкреслив Папа.

За словами папи, „багато хто з нас може

вірити, що щасливе майбутнє – це щось, чого неможливо досягти“. Такі занепокоєння слід сприймати дуже серйозно, але вони „не є непереможними: їх можна подолати, якщо не зачиняти свої двері від зовнішнього світу“, – загадав Папа і закликав до солідарності, підтримав творчість і закликав боротися з „культурою сміття“.

TED – це щорічна конференція, заснована у 1984 році у Кремнієвій долині, гасло якої – „Ідеї, варті поширення“. Серед її промовців були экс-президент США Біл Клінтон, науковець Річард Докінз, засновник „Microsoft“ Біл Гейтс та поп-зірка Боно. Виступи майже завжди обмежені 18 хвилинами, їх можна переглянути „онлайн“.

Діапазон тем доповідей на TED дуже широкий – від технологій до стилю життя, від „науки щастя“ до того, „як визначити брехуна“. Потрапити на конференцію як промовець можна лише за запрошенням.

За словами міжнародного куратора TED Бруно Джіасані, організація виступу Папи Франциска зайняла понад рік дискусій і подорожей до Риму. За його словами, спочатку мало хто у Ватикані узагалі знав про TED.

Bi-Bi-Ci

9 травня почнеться конкурс „Евробачення-2017“

КИЇВ. – 9 травня у Києві відбудеться перший півфінал міжнародного пісенного конкурсу „Евробачення-2017“. За путівку у фінал змагатимуться представники Швеції, Грузії, Австралії, Албанії, Бельгії, Чорногорії, Фінляндії, Азербайджану, Португалії, Греції, Польщі, Молдови, Ісландії, Чехії, Кіпру, Вірменії, Словенії та Латвії.

Другий півфінал конкурсу відбудеться 11 травня, а фінал – 13 травня. Цього року виступить рекордна кількість країн-учасниць – 43 конкурсанти. Все тому, що на конкурс повернуться учасники з Австралії, Португалії та Румунії.

Серед учасників – 26-річний шведський співак Робін Бенгтсон, Тако Іачечіладзе – 33-річна грузинська співачка з Тбілісі, яка мала представляти Грузію на конкурсі „Евробачення“ в Москві, але була виключена з конкурсу з політичних причин. Співатимуть Ісаа Фаєрбрейс – молодий австралійський співак, Ліндіта Галімі – косово-албанська співачка і композитор, Еллі Дельво – моло-

да бельгійська виконавиця і автор пісень, Славо Калезич – чорногорський актор, співак і автор пісень, з Фінляндії група „Норма Джон“, Діана Гаджиева – азербайджанська співачка і хоровий диригент, з Португалії Сальвадор Собрал, з Греції Димитра Пападея, з Польщі Кася Мось, молдовський гурт „SunStroke Project“, з Ісландії Свала – донька відомого в країні музиканта і продюсера, тренер видовища „Голос“.

Будуть на сцені Мартіна Барта – 28-річна чеська співачка і музикант, Говіг Демірчян – кіпрський співак вірменського походження та Арцвік Арутюнян – вірменська і російська співачка, Омар Набер – 36-річний словенський співак і композитор, з Латвії гурт „Triana park“. Україну представлятиме гурт „O. Torvald“, який виступить відразу у фіналі конкурсу, позаяк Україна є країною, яка його прийматиме.

ТСН

До 80-річчя Великого терору

Відомі виконавці страт науковців

Левко Хмельковський

Я ще раз переконався, що довідник про кадровий склад НКВД у роки Великого терору 1937-1939 років, який готує у Києві до видання „Смолоскип“, може значно розширити знання про визначних людей, які стали жертвами сталінського режиму. Це переконання прийшло, коли відома мисткиня Катерина Кричевська прислала з Каліфорнії до „Свободи“ видану в Сумах книжку Бориса Ткаченка „Погром“. Цей документальний нарис присвячено знищенню в СРСР видатного мистецтвознавця Стефана Таранушенка і його сподвижників.

Автор, як досі чинили й інші дослідники, наводить документи НКВД про терор, не маючи можливості написати про тих, хто цей терор провадив. Сам автор написав: „На більшості папірців ви не знайдете прізвищ слідчих, не прочитаєте ви їх і у протоколах допитів. Сам підпис – лише кілька чорнильних звивин“.

В архіві, де зберігаються справи НКВД, авторі, як і мені свого часу, не радили виписувати прізвища, які подекуди збереглися. Усе ж вони є і згаданий довідник надає можливість дізнатися про вершителей репресій.

Розповідаючи про руйнування Михайлівського собору в Києві, автор згадує причетних до цього злочину начальника Четвертого відділу Управління НКВД Української РСР Письменного і слідчого Гордона.

Яків Письменний, єврей, народився 12 квітня 1902 року в селі Цибулівка Херсонської губернії, в органах НКВД з 1920 року, дослужився до звання майора державної безпеки. Під час внутрішніх чисток в НКВД розстріляний у вересні 1937 року.

Про Андрія Гордона теж відомо: українець, народився 1902 року в Кагарлику на Київщині, загинув у 1943 році на фронті, коли служив у контррозвідці 41-ї Стрілецької дивізії внутрішніх військ НКВД.

У розповіді про завідувача Мигородським музеєм Василя Омельченка згаданий уповноважений відділу ГПУ Гохберг, якому було видано ордер на обшук. У довіднику є Мойсей Овсійович Гохберг, молодший лейтенант державної безпеки. З його волі В. Омельченко потрапив за таборів дрого Сибіру.

Видатний учений, професор Харківського університету Федір Шміт пройшов нелегкий шлях тортур і був страчений більшовиками у 1937 році в Узбекистані, де відбував заслання. До його страти причетний начальник Четвертого відді-

Обкладинка книжки про репресії в Україні.

лу Управління НКВД Узбецької РСР лейтенант Леон Агабеков, вірменин, 1903 року народження. Під час чисток його не розстріляли, але засудили на п'ять років, потім вдвічі зменшили цей термін і у 1944 році зняли судимість. Він помер 1962 року в Москві у званні підполковника, маючи ряд державних нагород. Начальником відділення був старший лейтенант Арвид Лацис, латвієць, 1900 року народження. В органах НКВД з 1920 року. Сержант Станіслав Якубишин довідкою підтвердив, що арештований професор перебуває у в'язниці в Ташкенті. Сам С. Якубишин був вірним служачою, але його звільнили з НКВД у квітні 1939 року під час чистки каральних органів. Ф. Шміта розстріляли 3 грудня 1937 року, його сина Валерія стратили тоді ж в Мурманську.

У розповіді про видатного художника і музейника Никанора Онацького згадані його кати Лісницький, Купчик та Якушев. Старший лейтенант Олександр Купчик, українець, народився 18 січня 1904 року в Чернігові. В НКВД слу-

(Закінчення на стор. 7)

АМЕРИКА І СВІТ

■ Макрон заборонив доступ російським ЗМІ

ПАРИЖ. – Кандидат на президента Франції Емануель Макрон заборонив пресовий доступ двом російським засобам масової інформації (ЗМІ): „RT“ і „Спутнік“. У своїй заяві 27 квітня Е. Макрон звинуватив ці ЗМІ в поширенні „пропаганди“ і „обманливих інформацій“. Міністерство закордонних справ Росії назвало це рішення „скандальним“. Обидва ці ЗМІ були створені Кремлем для чужинців, і видаються кількома мовами, включно з французькою. Вони також є дуже активними у французьких соціальних мережах. Експерти з ділянки комп'ютерної безпеки висловили „впевненість на 99 відс.“, що кібератаки так званих хакерів проти президентської кампанії Е. Макрона є російські. Москва заперечила свою причетність у французьких виборах, які відбудуться 7 травня. („France 24“)

■ Контакти Путіна з Трампом і Меркель

МОСКВА. – Президент США Дональд Трамп і Президент Росії Володимир Путін 2 травня мали третю телефонічну розмову, відколи Д. Трамп став президентом. Обидві сторони обговорили можливість співпраці у боротьбі з тероризмом. Кілька годин перед цією розмовою В. Путін зустрівся з Канцлером Німеччини Ангелою Меркель у чорноморському порті Сочі, щоб обговорити ситуацію в Україні та Сирії. Після розмов вони заявили про важливість дотримання Мінських домовленостей. А. Меркель сказала, що Москва й Берлін „мають різні опінії про причину конфлікту“. Вона додала, що необхідно є, щоб Київ відновив повну контролю над своїми кордонами. А. Меркель є сильним прихильником продовження санкцій на Москву, аж поки не буде запланованого миру. („Radio Free Europe/Radio Liberty“)

■ Польща суспендувала почесного консула

ВАРШАВА. – Міністерство закордонних справ Польщі 30 квітня суспендувало одного з своїх почесних консулів у США, після того як на її сторінці у соціальній мережі Фейсбук з'явився скомп'ютеризований рисунок президента Європейського Союзу Дональда Туска в уніформі нацистського офіцера. Марія Шонерт Бінєнда, котра була недавно призначена почесним консулом в Акроні, Огайо, сказала, що вона не є автором цього штучного рисунка, але що це робота так званих хакерів. Провідник польської правлячої партії „Право і Справедливість“ Ярослав Качинський є довголітнім політичним противником колишнього прем'єр-міністра Д. Туска. Один з дідів Д. Туска коротко служив у німецькому війську під час Другої світової війни, а відтак був запроторений німцями на примусову працю і до концтабору. („Associated Press“)

■ Затонув російський корабель

МОСКВА. – Розвідувальний корабель „Лиман“ Військово-морських сил Росії затонув 27 квітня в Чорному морі після зіткнення з вантажним судном під прапором Того, яке везло худобу з Румунії. Аварія сталася за 25 миль на північний захід від протоки Босфор. Усі 78 членів залоги корабля „Лиман“ були врятовані. Їх відвезли до бази Чорноморської флотії Росії в Криму. („Associated Press“)

■ Держдепартамент: Гейлі треба схвалення

НЬЮ-ЙОРК. – Державний Департамент США хоче, щоб Посол США до ООН Нікі Гейлі отримала схвалення своїх заміток з Вашингтону, заки робитиме публічні заяви. Про це написав щоденник „Нью-Йорк Таймс“ 27 січня. Н. Гейлі в минулому казала, що вона завжди координувала свої заяви з президентською адміністрацією. Минулого місяця вона сказала агенції новин „Сі-Ен-Ен“, що Президент Дональд Трамп „дав мені багато місця просто говорити те, що я думаю та інтерпретувати те, що він думає“. Державний Департамент хоче, щоб вона дотримувалася текстів наперед написаних „будівельних блоків“, коли готує свої заяви. А якщо ці заяви поважно різняться від цих текстів, вона повинна знову отримати схвалення з Вашингтону. („The Hill“)

Схиляємося перед пам'яттю жертв операції „Вісла“

28 квітня Офіційне представництво Президента України оприлюднило вміщене нижче звернення президента до української громади Республіки Польща у зв'язку з 70-ми роковинами операції „Вісла“.

Дорога українська громадо!

Сьогодні з боєм і смутком спільно з вами згадуємо одну з найбільш трагічних сторінок в історії українського народу — операцію „Вісла“.

70 років тому комуністична влада здійснила депортацію на північ і захід Польщі понад 140 тис. українців з Лемківщини, Надсяння, Підляшшя і Холмщини. Ця підступна операція відбувалася за підтримки злочинного сталінського режиму та військ НКВД, котрі з багнетами стояли на східному кордоні комуністичної Польщі, аби ніхто не міг уникнути виселення.

Тисячі українців втратили життя під час депортації, зазнавши страждань, жорстоких тортур у концентраційному таборі в Явожно. Часто без доказів будь-якої провини, а лише тому, що вони були вільними духом і вірними своєму національному корінню.

Комуністична репресивна машина вкотре показала своє нелюдське цинічне обличчя. Убивствами голодом, пострілами у потилицю, етапами в табори і етнічними чистками — такими методами будувалося „світле май-

бутнє“ радянської тоталітарної системи, яку намагається відродити сучасна Росія, створюючи загрозу для України, Польщі та всього демократичного світу.

Упродовж останніх десятиліть українці і поляки досягли значного поступу у процесі взаємного примирення, встановлення історичної правди. Ми навчилися гідно вшановувати невинних жертв братовбивчих конфліктів, сценарії яких дуже часто нав'язували нам тоталітарні нацистський і комуністичний режими.

Сьогодні ми разом із нашими польськими друзями схиляємо голови перед світлою пам'яттю усіх жертв операції „Вісла“.

Наш спільний обов'язок — зробити все, аби подібне зло більше ніколи не повторилося.

Нехай пам'ять про трагічні сторінки минулого та вшанування невинно скривджених ще більш єднає український і польський народи у дружбі і братерстві, додає стимулу до подальших рішучих дій задля зміцнення стратегічного партнерства між Україною та Республікою Польща в об'єднаній Європі.

Бажаю усім вам миру, добра і злагоди.

Свято має новий зміст

9 травня в Україні традиційно відзначатимуть День Перемоги у Другій світовій війні. Цей день відзначали в Україні за радянським зразком до 2015 року включно. З 2014 року Україна відмовилася від радянського формату святкування Дня Перемоги. Відтоді увага суспільства зосереджена на вшануванні пам'яті кожного, хто боровся з нацизмом, а також усіх жертв війни, що стала найбільш кривавою в історії людства. Радянський культ війни переведено в традицію пам'яті про вояків, які загинули за свою батьківщину, нагадування суспільству про внесок України у перемогу над нацизмом та наголосу на тому, що війна – це лихо, яке руйнує долі звичайних людей, економіку і культуру країн. Символом пам'яті жертв війни є червоний мак, графічне зображення якого нагадує кривавий слід від кулі.

Україна розділила свято на дві частини. 8 травня – День пам'яті і примирення (разом з Європою) і 9 травня – День Перемоги над нацизмом у Другій світовій війні, при цьому виключено з офіційного вживання радянське визначення – Велика вітчизняна війна. Український інститут національної пам'яті підготував інформаційні матеріали про війну в світлі Закону України „Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки”. На телеекранах і в друкованій пресі не буде комуністичної символіки під виглядом „прапора перемоги”, а також георгіївських стрічок.

У новому святі відбувається перенесення наголосу з історії військових дій на історії конкретних людей. Новий зміст відзначення Дня Перемоги передбачає руйнування радянських історичних мітів, рівне вшанування пам'яті кожного, хто боровся з нацизмом, підкреслення солідарності та бойового братерства держав і бездержавних тоді народів, зокрема українців та євреїв.

Хоча від 1945 року минуло багато часу, пам'ять про Другу світову війну ще живе у суспільстві. Мільйони українців зі зброєю у руках боролися з нацизмом. Україна дала Червоній армії понад 6 млн. вояків, близько 120 тис. українців зустріло нацистів у вересні 1939 року у складі польської армії, понад 130 тис. українців воювали в арміях США, Великобританії імперії, Франції. Проти нацистів і комуністів героїчно боролася УПА.

Україна зазнала великих втрат. На війні загинув кожен п'ятий українець. Втрати серед населення перевищили 10 млн. осіб. Матеріальні втрати оцінюють у 100 млрд. дол. за тодішнім курсом валют. Радянська влада при відступі у 1941 році вивезла з України 550 промислових підприємств, майно і худобу тисяч колгоспів, майже 3.5 млн. кваліфікованих робітників і спеціалістів, науковців, творчої інтелігенції, які після війни не повернулися в Україну.

Другу світову війну розв'язали у спільній злочинній змові Німеччина і СРСР. Настав час забути про удавані торжества, а вшанувати пам'ять жертв цієї змови двох тоталітарних режимів.

ІСТОРІЯ

Акції „Вісла” – 70 років: Очевидні елементи геноциду

Аскольд Лозинський

Після встановлення нових кордонів між СРСР та новою Польщею внаслідок Другої світової війни, тільки 700 тис. українців-автохтонів залишилося на території Польщі, хоч між війнами на території другої Речі Посполитої проживало понад 5 млн. українців. З встановленням нових кордонів почалась спільна радянсько-польська акція „добровільного переселення”. Але скоро вона перейшла у насильну. Все ж таки, навіть при тому, на січень 1947 року понад 150 тис. корінних українців залишилось на території нової Польщі.

І вже у січні 1947 році Генеральний штаб Війська польського почав готувати плян виселення решти українського населення. 27 березня 1947 року конкретний проект виселення запропонував генерал Стефан Мосор, а Державна комісія з безпеки схвалила цей плян.

Наступного дня у засідці УПА загинув польський генерал Кароль Свєрчевський. Тільки кільканадцять годин пізніше на спеціальному засіданні політичного Бюро було вирішено швидкими темпами переселити українців та змішані родини на возз'єднані землі, не утворюючи компактних груп і не ближче, ніж 100 кілометрів від кордону, та узгодити операцію виселення з урядами Радянського Союзу і Чехословаччини.

16 квітня 1947 року видано у Варшаві, за підписом Міністра громадянської безпеки бригадного генерала Радкевича та Міністра національної оборони маршала Жимерського, „Проект організації спеціальної операції „Схід”, де у першому реченні сказано: „Розв'язати українське питання в Польщі остаточно”.

28 квітня 1947 року шість дивізій

Війська польського оточили села, населені українцями. Одночасно підрозділи НКВД та Чехословацької прикордонної сторожі заблюкували східний та південний кордони Польщі. О 4-й години ночі Оперативна група „Вісла” під командуванням заступника шефа Генерального штабу Війська польського бригадного генерала С. Мосора розпочала виселення 150 тис. українців до воєводств північної та західної Польщі.

Акція тривала понад чотири місяці, до липня 1947 року. На 31 липня 1947 року, за польськими даними, було переселено 140,575 осіб, ув'язнено в концтаборі Явожно 3,800 осіб, убито 655 осіб, заарештовано 1,466 членів українського руху опору.

1 серпня 1947 року Таємна інспекція Державної комісії безпеки наказала командувачам Краківського і Люблінського воєводств виселити всіх українців, що залишилися на їх території, без огляду на їхню лояльність до держави чи партійну належність, та організувати контрольні бригади з перевірки кожного виселеного села, щоб там не залишилася жодна українська чи змішана родина. До кінця 1947 року у місця, звідки було депортовано українське населення, переселено близько 14 тис. осіб польської національності.

Слід підкреслити, що Акція здійснювалася з насильством, за сприянням польської міліції, польські селяни знищували цілі села, вбиваючи дітей і жінок. Арештованих, яких судили, вбивали негайно після вироку.

29 серпня 1949 року урядовим декретом Польща позбавила українців права на господарства, з яких вони були виселені, і на залишене

(Закінчення на стор. 7)

Сплюндрований пам'ятник УПА – продовження „Вісли”?

Володимир В'ятрович

В Польщі роковини акції „Вісла” відзначають повторенням злочинів, вчинених комуністами. 70 років тому польський комуністичний режим виселив близько 150 тис. українців з земель, де вони жили віками, розсіяв їх далеко від дому, щоб вони зникли як національна спільнота. Комуністи заявляли про „легальність” своїх дій, представляли брутальну депортацію всього населення як відплату українцям за прагнення незалежності та боротьбу УПА.

Нині на цих самих землях скидають могили хрести, знищують українські пам'ятники та плюндрують поховання, щоб стерти сліди існування українців. Операція „Вісла” отримує логічне продовження – тепер оголошують законним ліквідацію слідів української присутності у Надсянні (Лемківщині, Холмщині).

Здавалося, минув час, коли, щоб поставити звичайний хрест над місцем упокоєння християн української національності, слід було

пройти кілька кіл бюрократичного пекла, але й це не завжди вдавалося. Наші народи зі здобуттям незалежності згадували взаємні рани, й гідно взаємно вшановували предків...

Але! На відміну від випадків плюндрування польських пам'ятників в Україні, в Польщі сьогодні руйнують відкрито, ще й наголошуючи на легальності вандалізму.

Знищення 26 квітня пам'ятника УПА на цвинтарі в Грушовичах коло Перемишля оголошено „першим легальним демонтажем нелегального пам'ятника”. Війт села заявив, що „не боїмося наслідків цієї акції з української сторони”. Міг би сказати й відвертіше – „очікуємо на заслужене заохочення з російської сторони”.

Так не засуджений злочин комуністів – акція „Вісла” – надихає нове покоління шовіністів.

„Українська правда”

Володимир В'ятрович – історик, голова Українського інституту пам'яті, Київ.

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич

Редактори: Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800

Fax (973) 644-9510

E-mail: svoboda@svoboda-news.com

Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата:

\$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.

Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.

Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda”.

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ”

Адміністрація / Оголошення	Володимир Гончарик
	☎ (973) 292-9800 x 3040
	Fax (973) 644-9510
	E-mail adukr@optonline.net
Передплата	Володимир Гончарик
	☎ (973) 292-9800 x 3040
	E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода” або її видавця.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Про вишкіл і виховання юнацтва

Значна більшість народів світу завжди покладає великі надії на своє прийдешнє покоління, на свою молодь, бо існує правильне переконання: якою буде молодь, таким буде майбутнє держави. Тому так пильно звертають увагу на своє юнацтво закордонні українці, а й в сучасній Україні теж немало пишеться, а ще більше говориться про виховні справи і вишкільні методи. Але, на жаль, не усі батьки дбають про виховання майбутніх членів і діячів української діаспори. Невишколене юнацтво швидко підросте і з різних причин, головне, через працю залишить організова-

ну українську громаду і, очевидно, пропаде в іншому довкіллі. Бачимо, що в сучасній Україні, значно зріс патріотизм молодого покоління, батьки якого подбали про належне виховання своїх дітей, але є й інша група молоді, яка в більшості залишається байдужою щодо своїх батьків і України.

Методи виховання у діаспорних громадах повинні бути побудовані на моральному чинникові, що має безмірну вартість в нашому житті. Та не лише має вплив на молодь місце виховання і досвід виховників, бо трапляється, що люди, покликані на ці відповідальні становища, самі

не в стані не тільки виконувати свій обов'язок, але й стають руйнівним чинником через недостачу відповідних виховних прикмет. Як може виховувати інших дітей той, хто не виховав як треба власних дітей? Як може безхарактерна людина передавати характер і виховання іншим?

Тому треба стежити за тими, які хочуть учити і виховувати інших, а самі не мають поняття про виховну ділянку. Добірний склад виховників і опікунів юнацтва в такому випадку буде вдалим і корисним для наших прийдешніх поколінь.

Одним з дуже важливих допоміжних виховних чинників стали літ-

ні таборування, які існують в США і Канаді. В останні роки популярними і успішними виявилися табори, де проводяться програми фізичної культури і спорту, в яких українське юнацтво бере численну участь. В окремих таборах поруч з спортом запроваджено додаткові програми – навчання співу українських пісень, в яких таборовики з ентузіазмом беруть участь. Позитивними на сході Америки стали Українські спортові ігри молоді, в яких в останніх роках бере участь юнацтво Спілки Української Молоді і „Чорноморської Січі“, що теж позитивно впливає на таборове виховання молоді.

Омелян Твардовський,
Випані, Нью-Джерзі

Церква над прірвою

Село Велике біля Добромиля затиснуте між горами, тож є природною акустичною залею. Сюди могли б приїжджати симфонічні оркестри і грати концерти, що привабляло б туристів та фанатів клясичної музики. Але про це ніхто не знає, крім кількох людей: у селі залишилось лише декілька „живих“ хат.

Так само мало кому відомо, що у селі Великому є одна з найстаріших дерев'яних церков України – церква Різдва Пресвятої Богородиці, збудована за гроші юної тоді Олександри Конєцпольської, дочки Яна Щасного-Гербурта, у 1620 році. Вона маленька, вкрита зараз бляхою і помальована, але всередині виглядає цілком автентично.

Кілька років тому я зауважила, що церква стоїть на скелі над стрімким потоком, і дивувалась, як вона простояла кілька століть і не була зруйнована повенями, як це трапилось у середині XVII ст. з дерев'яним добромільським костелом, де був похований Ян Щасний. Тож і невідомо, де спочивають кістки великого бунтівника і гуманіста, покровителя Добромиля. Виявляється, повені забрали частину пагорба з цвинтарем, і зараз церква опинилася на краю прірви. Бракує зовсім небагато, щоб впала вниз. А це пам'ятка культури місцевого значення, хоча варта більшого. Сподіватись на те, що селяни зможуть укріпити схил чи відвести русло річки, марно: нема тих людей. Померли, переїхали, подались на чужину.

Ця церква – символ культурної деградації України, де влада зневажає власну культуру. Нищить якщо не руками своїх холуїв, що роздаровують архітектурні пам'ятки дружинам і коханкам, то дозволяє стихіям руйнувати надбань минулого, бо клапоть землі потрібен під торговий центр чи автостанцію. Не певна, чи хтось відповість, якщо, не дай Боже, церква загине. В Україні залишаються непокараними вбивці „Небесної сотні“, а нищення пам'ятника півтисячолітньої давности можна порівняти зі злочином проти людства. Хоч церква Різдва Пресвятої Богородиці забута навіть серед галичан. Нікого не покарано за спалені самими панотцями дерев'яні церкви, за варварські перебудови, бо в наш час відкупитися можна від усього.

На Старосамбірщині, яка могла би стати туристичною Меккою, є громадські об'єднання. Чому вони досі не звернули уваги на наближення катастрофи? Цього літа з повенями церква у Великому може не пережити. У XXI ст. в прикордонному небезному регіоні, де будують нові церкви і вілли, з легкістю кидають гроші на позолочені дахи церков, „сироті в полатаній сорочині“, якою є церква у Великому, кажуть – посунься. Якщо не почувається громадянами, то хоч будьте християнами.

Галина Пагутяк,
українська письменниця,
Львів. („Високий замок“)

Про „загрозу“ російській мові

Знову почалися „мовні дискусії“. Ніякої загрози російській мові в Україні не було і немає. Це я кажу як її носій і, сподіваюся, не найгірший.

Існує загроза для двох мов — української і кримськотатарської. Першу нищили століттями, в результаті нею говорять далеко не всі українці. Другу нищили століттями і далі нищать. В результаті нею володіють ще менше кримських татар.

Загроза всім нам виходить від „руського міра“, який впроваджується до нас у тому числі через „Россотрудничество“ (треба було гнати з України давно) під виглядом культурних заходів. Ось за що і проти чого ми повинні боротися.

А ціну „захисникам російської мови“ під різними сосами ми знаємо за Кримом і Донбасом. Це самий точний маркер тих, хто працює проти України всередині країни.

Мій життєвий досвід та мозок підказують, що ніякої „гуманітарної сторони питання“ тут немає. Це просто диверсійна служба Кремля.

Айдер Муждабаєв,
журналіст, заступник генерального директора
кримсько-татарського телеканалу „ATR“,
Київ. („Газета по-українськи“)

Відомі виконавці...

(Закінчення зі стор. 5)

жив теж у Чернігівській області. Коли почалася війна, був начальником відділення Особливого відділу НКВД 37-ої Армії Південно-Західного фрнту. 1 жовтня 1941 року пропав безвісти. У довіднику про кадри є й інші згадані в цій справі службовці НКВД.

Начальник секретно-політично-

го відділу НКВД у Полтаві Ананій Лазуренко теж залишив слід в історії репресій проти Н. Оनाцького. 25 липня 1935 року разом з уповноваженим цього відділу Здоховським і начальником міського відділу НКВД Веселовим він звинуватив Н. Онацького у націоналістичній діяльності і зажадав його ув'язнення. З цим погодився прокурор Полтави Нельсон. А. Лазуренко українець народився 1897 року. Остання посада – заступник начальника управління НКВД Полтавської

області, старший лейтенант державної безпеки, почесний працівник каральних органів. 17 жовтня 1938 року в Полтаві його розстріляли під час чистки НКВД. Н. Онацького розстріляли 23 листопада 1937 року.

Незавдовго до страти, 14 листопада 1937 року, мистця допитував оперуповноважений Полтавського управління НКВД Супрунов. Він теж є в довіднику. Микола Супрунов, українець, народився 1908 року в Харкові. Від 31 травня 1939 року

був переведений з Харкова у Київський військовий округ, дістав звання молодшого лейтенанта державної безпеки. Коли почалася війна, вже як лейтенант, був заступником начальника відділу НКВД танкової дивізії і 1 жовтня 1941 року пропав безвісти на фронті.

Настав час повернення з небуття імен страчених більшовиками діячів української культури. Але настав час назвати й виконавців цих страт. Усе таємне стає явним.

Очевидні елементи...

(Закінчення зі стор. 6)

там майно.

Конвенція ООН про запобігання злочину геноциду і покарання за нього була прийнята Генеральною Асамблеєю ООН 9 грудня 1948 року, тобто після вище визначених актів геноциду 1944-1947 років, але до декрету позбавлення права

на господарства. Вона не має зворотнього впливу, однак, окреслює поняття геноциду. Під це поняття підпадають згадані вище події.

Зміст документу абсолютно застосовний до Акції „Вісла“: „... Наступні дії, чинені з наміром знищити, цілком чи частково, яку-небудь національну, етнічну, расову чи релігійну групу як таку:

- а) убивство членів такої групи;
- б) заподіяння серйозних тілес-

них ушкоджень чи розумового розладу членам такої групи;

в) навмисне створення для якої-небудь групи таких життєвих умов, що розраховані на повне чи часткове фізичне знищення її...”

Щодо різних світових геноцидів XX ст. злочинний намір не був чітко окреслений у документах. Ні Сталін щодо Голодомору, ані Гітлер щодо Голокосту не окреслювали наміру чітко та документаль-

но. Зовсім інакше стосовно Акції „Вісла“. Поляки були вкрай зухваліми в „остаточному вирішенні українського питання“.

У 70-ту річницю цієї страшної наруги над нашим народом згадаймо усі події і вшануймо потерпілих.

За малими винятками, поляки досі не загоїли болючих наслідків і ран Акції „Вісла“.

Нью-Йорк

Щоб розмістити рекламу у „Свободі“, телефонуйте на 973-292-9800, дод. 3040

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Чоловічий хор „Прометей” провів загальні збори

Андрій Леськів
Петро Гевка

ДЖЕНКІНТАВН, Пенсильванія. – На своїх дворічних загальних зборах, які відбулися 3 квітня в Українському Освітньо-Культурному Центрі, члени Українського чоловічого хору „Прометей” переглянули роботу хору за минулі два роки та обговорили можливі виступи у 55-му році діяльності хору та в наступних роках.

На зборах з участю 30 хористів були оцінені спільні концерти з хором „Думка” з Нью-Йорку, виступ на виставці та прийняття з нагоди відкриття у Вашингтоні Пам'ятника жертвам Голодомору, концерт ім. Тараса Шевченка у Чикаго, участь у фестивалях, Богослуженнях, весіллях та Різдвяних свят.

Після представлення звітів управи, були перевірені та ухвалені зміни до статуту хору. Відтак вибрано нового голову хору Стефана Дубенка на місце Петра Гевки, який був головою впродовж чотирьох років. До Головної управи обрані: Павло Галас – заступник голови, Стефан Новицький – голова Мистецького комітету, Андрій Леськів – голова Комітету зв'язків, П. Гевка – писар, Володимир Кононенко – фінансовий секретар, Євген Марків – скарбник та вільні члени-старости Доріан Керницький, Осип Кужла, Сергій Охрімчук і Юрій Редчиць. Також вибрано членів Контрольної комісії: Данило Ниш – голова та члени Богдан Мізак і Микола Зварич.

Учасники зборів Українського чоловічого хору „Прометей”. (Фото: Тома Максимюк)

При кінці зборів мистецький керівник та диригент Роман Кучарський подякував всім членам, включно з акомп'яністкою Іреною Пелех-Зварич за їхню відданість та заявив що радо далі провадитиме цей колектив та здобуватиме нових членів, які також цінують українську музику та культуру.

Для додаткової інформації про хор „Про-

метей”, його виступи, можна відвідати інтернет-сторінку www.prometheuschorus.com або www.facebook.com/PrometheusPhiladelphia. Для замовлення виступів хору на фестивалях, Богослуженнях, весіллях чи інших подіях можна телефонувати на число: 267-314-7664 або звернутися електронною поштою на contact@prometheuschorus.com.

Вчила мати малювати

Сестри-художниці Тамара (праворуч) і Леся Ганенки. (Фото: Левко Хмельковський)

Левко Хмельковський

СОМЕРСЕТ, Нью-Джерсі. – На Великодньому базарі, який 22-23

Леся Ганенко. „Степові квіти”.

квітня Консисторія Української Православної Церкви США провела в Українському Культурному Центрі, було представлено виставку своїх творів художниць Тамари і Лесі Ганенків з Розел-Парку, Нью-Джерсі. Малювати їх вчила у юні роки в Білій Церкві мати Ольга Батюта, вчителька. Дочки теж стали вчительками, а Тамара ще й поетесою, видала збірки „Тече Раставиця”, „Смак щастя” та „Із тернами в серці”. Вірші вона пише про Україну та жіночу долю:

*Мирно буває і затишно серденьку
Тільки на рідній землі:
Річка удаль несе зламани гілочки
Наче дрібні кораблі...*

У штаті Нью-Джерсі сестри належать до творчих спілок у Вестфільді, Саміті, Ватчунгу, виставляють твори у різних галереях.

Відзначили День Землі

Віра Боднарук

ОСПРЕЙ, Флорида. – 22 квітня українська громада взяла участь у відзначенні Дня Землі в Oscar Scherer State Park, щоб розповісти про Чорнобильську аварію, яка сталася 31 рік тому, а також про Україну та війну на Донбасі, про російську загарбницьку політику та дезінформацію, яка йде з Росії.

На столі були виставлені книжки про Чорнобиль англійською та українською мовами і мапа України, на якій був зазначений Чорнобиль.

Виставку книжок та летючки-інформації про Чорнобиль і Укра-

їну приготували Неля Лехман та Віра Боднарук з допомогою д-ра Богдана Боднарука, які вже понад 10 років беруть участь у Днях Землі на Флориді.

Про Чорнобиль та Україну розповідали членки 56-го Відділу Союзу Українок Америки Леся Попель, Христина Шелдон, Арета Барановська, Анна Мацілінська та Ліда Гавзмен, а також Остап Мацілінський та Том Гаузмен.

Родини з дітьми мали нагоду почути і побачити красу природи в стейтовому парку та почути американську фолкльорну музику. Діти могли купатися та їздити на каяках.

Чергували під час виставки (зліва): Том Гавзмен, Ліда Гавзмен, Анна Мацілінська, Арета Барановська, Віра Боднарук, Остап Мацілінський, Леся Попель та Богдан Боднарук. (Фото: Богдан Боднарук)

СТОРИНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Округа провела весняні збори

НЮ-ГЕВЕН, Конектикат. – Округа Українського Народного Союзу в Конектикаті 22 квітня провела весняні збори в залі Української католицької церкви св. Михайла. У зборах взяли участь Головний секретар УНСоюзу Юрій Симчик і Радна Ігорія Горбатий. Також відбулась презентація д-ра Петрусі Котляр на теми довголіття („Nutrition and Wellness as a Means to Heathy Longevity”).

Мирон Колінський

Книги музеєві надіслала Українська Народна Фундація

Олена Веретільник

ЧЕРКАСИ. – У музеї „Кобзаря“ 4 квітня відкрито виставку „І. Огієнко (1882-1972)“, що відображає різні грані літературної та наукової діяльності Івана Огієнка, українського вченого, Митрополита Української Автокефальної Православної Церкви (від 1944 року), політичного, громадського і церковного діяча, мовознавця, лексикографа, першого ректора Кам'янець-Подільського державного українського університету (нині – Кам'янець-Подільський національ-

ний університет ім. Івана Огієнка).

На виставці представлено видання від фахових досліджень з історії України, її культурології та історії, до аналізу політичної ситуації від часів Богдана Хмельницького і до ХХ ст. Книги охоплюють період 1940-2010-их років.

Значну частину експонатів з ініціативи редактора „Свободи“ Левка Хмельковського надала бібліотека Консисторії Української Православної Церкви США і надіслала до музею Українська Народна Фундація, що діє при Українському Народному Союзі.

Науковий працівник музею Олена Веретільник біля книг Івана Огієнка. (Фото: Олександр Костирко)

НОВІ ЧЛЕНИ УНСоюзу

Джек Гантер Мамай, син Адріани та Джонатана Мамаїв з Міделсексу, Нью-Джерзі, став членом 37-го Відділу УНСоюзу. Його забезпечили бабуся Оля і дідусь Олесь Кузишини.

Брук Келі Аело, дочка Кері та Віліяма Аело з Савт-Плейнфілду, Нью-Джерзі, стала членкою 37-го Відділу УНСоюзу. Її забезпечили бабуся Галина і дідусь Михайло Каскови.

УНСоюз був учасником Великоднього базару

СОМЕРСЕТ, Нью-Джерзі. – 22-23 квітня Консисторія Української Православної Церкви США провела в Українському Культурному Центрі великодній базар, на якому зокрема було представлено інформаційний стіл Українського Народного Союзу. Ненсі і Михайло Богдани, Марія Дрич, Стефан Вельгаш, Оксана Станько розповідали відвідувачам про головні напрями діяльності УНСоюзу, пропонували його продукти, роздавали свіжі числа газет „Свобода“ і „The Ukrainian Weekly“. На фото: Н. і М. Богдани біля інформаційного столу Українського Народного Союзу. (Фото: Левко Хмельковський)

МАРІЯ ДРИЧ
Ліцензований Продавець
Страховання Життя
MARIA DRICH
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
Tel.: 973-292-9800 ext. 3011
e-mail: mdrich@unamember.com

**ЕВГЕН
ОСЦІСЛАВСЬКИЙ**
2-й Заступник президента
Ліцензований продавець
страхування життя
Ukrainian National Assn., Inc.

Tel.: 480-207-7070
e-mail: eugenemaria1968@gmail.com

RETRO LVIV РЕТРО ЛЬВІВ

SOYUZIVKA HERITAGE CENTER-UNF
PRESENTS A GALA FUNDRAISER
UNDER THE STARS

ЗАПРОШУЄМО НА «ЛЬВІВСЬКУ КАВУ»
і БЛАГОДІЙНИЙ ВЕЧІР
БЕНКЕТ, ШОУ-КОНЦЕРТ

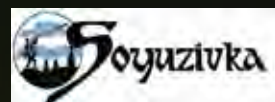
FRIDAY JULY 14, 2017, 7PM

Intimate and light-hearted Cabaret show "Retro Lviv", featuring
music of the 1930s -1940s, starring

**Pikkardiyska Tertsya, Oksana Mukha, Vasyl Popadiuk,
Kozak System as "батяри", Sykozryli Dancers**

- ♦ Meet the artists /Photo Op.
- ♦ Elegant 4-course dinner of old-Lviv cuisine with wine
- ♦ Sip famous Lviv coffee & pastry
- ♦ Cocktail hour with zakusky/ appetizers
- ♦ Bring your dancing shoes. Dance the foxtrot, tango ...
- ♦ Includes VIP parking pass
- ♦ Festival admittance
- ♦ \$175 @ person incl. \$100 tax deductible donation to UNF for Humanitarian Aid to Ukraine
- ♦ Info: 973-292-9800 X3071
- ♦ Room reservations: 845-626-5641

Soyuzivka, PO Box 516, 216 Foordmore Rd, Kerhonkson NY 12446, 845-626-5641
www.soyuzivka.com, email sqss@soyuzivka.com

ФОТОРЕПОРТАЖ: Хресна хода в пам'ять борців за волю України

САВТ-БАВНД-БРУК, Нью-Джерсі. – 28 квітня „Свобода“ повідомила про вшанування пам'яті Патріярха Мстислава, борців за волю України, жертв Голодомору та українських американських ветеранів, яке Консисторія Української Православної Церкви США провела 23 квітня з нагоди Провідної Неділі після Служби Божої в Українській православній церкві св. Андрія Первозваного.

У ході брали участь численні священики, українські американські ветерани, хор церкви, громадянство.

Були відслужені Панахиди біля Пам'ятника борцям за Україну, у мавзолеї Патріярха Мстислава, над плитою в пам'ять жертв Голодомору і біля пам'ятника українським американським ветеранам, де обидва владики поклали вінок подяки й пам'яті.

Хресна хода до Пам'ятника борцям за волю України, яку очолили Митрополит Української Православної Церкви США та діаспори Антоній і Архiepіскоп Даниїл. (Фото: Левко Хмельковський)

Співає хор Української православної церкви св. Андрія Первозваного.

Митрополит Антоній (зліва) і Архiepіскоп Даниїл з українськими американськими ветеранами.

Подружжя Раїса та Іларіон Хейлики, яка встановили хрест Пам'ятника борцям за волю України.

Панахида біля Пам'ятника борцям за волю України.

Скульптор Рем Багаутдин з дружиною Рітою відвідали могилу Василя Барки.

НОВИНИ НАУКИ

Наукова конференція відзначила 125-ліття Йосифа Сліпого

Микола Тимошик

СТЕМФОРД, Конектикат. – 13 квітня Міжнародна наукова конференція відзначила 125-ліття Йосифа Сліпого.

„Перейшов він через хресне пережиття і терпіння, подібно як Христос на Голготі. Засудили його на 18 літ заслання, терпіння. Він не зломився, але, як герой, достойно витримав. Коли вийшов на волю та жив у Римі, то не спочивав, але посвятив працю для добра церкви та свого народу“, – ці слова промовив Папа Римський на дев'ятий день по смерті Кардинала Йосифа Сліпого (16 вересня 1984 року).

Римська доба життя й діяльності Й. Сліпого стала визначаль-

Професор Київського національного університету культури і мистецтв Микола Тимошик.

Президія Міжнародної наукової конференції.

ною у відродженні й пошвавленні організованого життя закордонного українства, зокрема й на теренах США. Адже саме йому випала місія стати рятівником тієї тривожної ситуації, яка була окреслена на одному із перших синодів Української Католицької Церкви (УКЦ) в екзилі: „На всіх континентах поносимо болючі втрати. Наш обряд і мова загрожено. Чуємо голоси й кличі, заклики до порятунку і саомозбереження, щоб наші великі здобутки не пропали раз назавжди“.

Цілком закономірно, що заходи з нагоди 125-річчя Й. Сліпого одними з перших стали проводити американські українці. У низці таких заходів Міжнародна конференція, яка відбулася у Стемфорді, Конектикат, заслуговує окремої уваги. На це є кілька причин.

Ініціатором стала Семінарія св. Василя при Стемфордській єпархії УКЦ і зокрема її ректор о. Роман Малиарчук. Семінарія була заснована в 1933 році за зразком класичних американських коледжів і незабаром отримала від уряду штату право готувати бакалаврів гуманітарних дисциплін.

Немало її випускників-українців стали згодом студентами престижних університетів США, а також на стипендії громади їхали навчатися в Європу — до Римського та Інсбрукського університетів. Це додавало авторитету навчальному закладові.

У Стемфорді й досі успішно функціонують перша в США публічна українська бібліотека та Український музей-архів, де є унікальна колекція виданих у різних країнах світу друкованих видань з різних сфер українознавства. Кількісно це понад 70 тис. книжок, а також тисячі грамплатівок, фотографій, потужна нумізматична і філателістична колекції, унікальна збірка українських листівок. Колекція поповнюється й нині.

Одну з перших заокеанських візитів Кардинал Й. Сліпий розпочав саме із цього, стемфордського, осередку науки, віри і світла. Тут добре пам'ятають його полум'яні промови, які відразу захоплювали серця слухачів, вселяли віру, спонукали до дії.

Напередодні конференції семінарія також почала серію презентацій знятого в Україні телекомпанією „Живе телебачення“

документального фільму молодого режисера Олени Машинської „Справа Рифи“ – про сфабриковану КГБ судову розправу Кремля над Й. Сліпим. Для цього запросили до Стемфорда знімальну групу. Фільм показували в актовій залі семінарії на двох сеансах. Крім того, автори показували цю стрічку в кількох населених пунктах штату, де мешкають українці.

Фільм про хресну дорогу українських греко-католиків та їхнього харизматичного провідника Й. Сліпого показав в Україні один із центральних українських телеканалів, який належить найбагатшому олігархові Ігореві Коломойському. Але для показу вибрали час – о 2:25 год. ночі з 9 на 10 квітня, коли українці спали. Ось такою є інформаційна, далеко не українська, політика так званого українського національного телебачення.

На стемфордській конференції глибини проблематики для обговорення задали виступи трьох доповідачів, два з яких – з України.

Відомий історик, професор Київського національного університету ім. Тараса Шевченка Володимир Сергійчук привіз із собою щойно виданий у Києві, упорядкований ним же, збірник документів з колишніх радянських спецфондів, присвячений маловідомим сторінкам життя кардинала. Свою доповідь він окреслив „Незламність, воля і віра“.

Автор цих рядків представив слухачам мультимедійну розповідь на досі не розроблену дослідниками тему „Часопис „Вісті з Риму“: доба Йосифа Сліпого“. Рідкісні документи за цією темою добути під час наукового стажування в архівах Риму і Стемфорду.

У рамках конференції відбулася також презентація нового дослід-

(Закінчення на стор. 18)

Наукове Товариство ім. Шевченка

в Америці

запрошує

на доповідь

д-ра

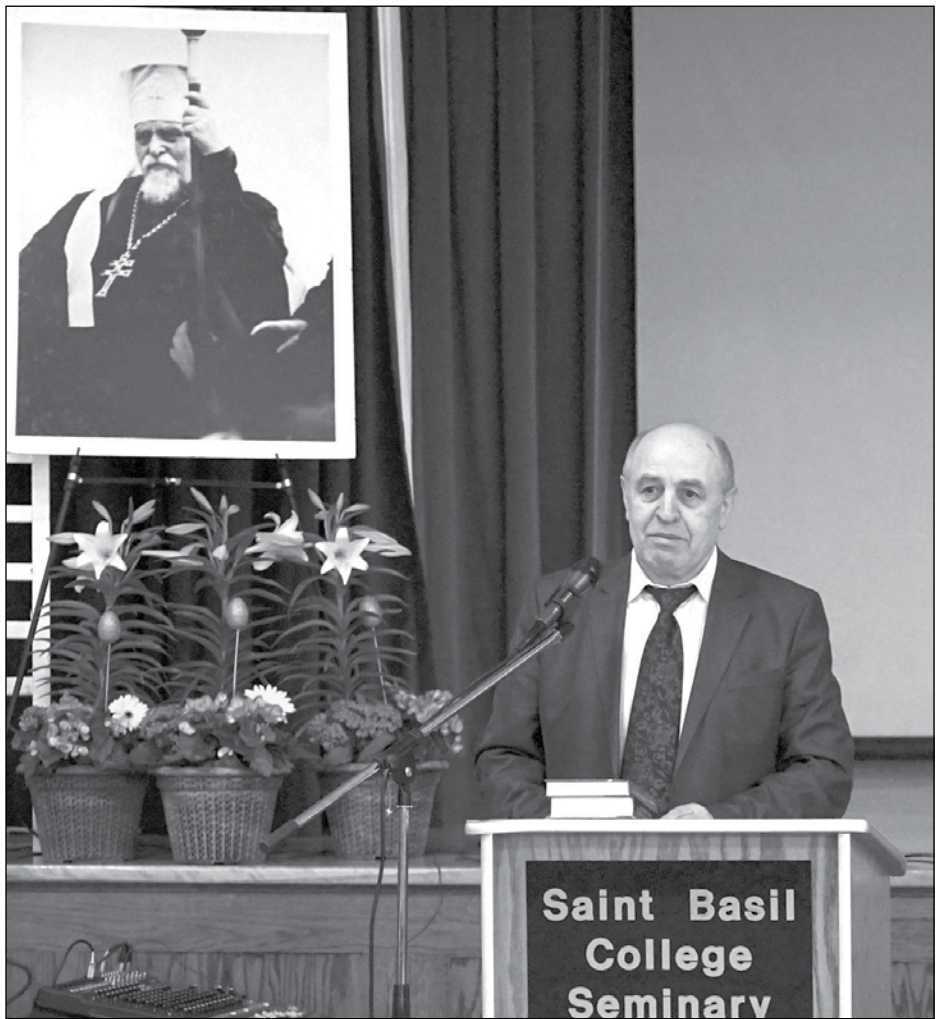
Остапа Середи

(Український Католицький Університет)
завідувача катедри нової і новітньої історії УКУ

**Від «Слова» до «Діла»:
ранні народовці й формування
української ідентичності
в Галичині у 1860-1870-і роки.**

**у суботу, 13 травня 2017 року
о 5-ій годині по пол.**

в будинку НТШ
63 Fourth Ave (між 9-ою і 10-ою вулицями)
New York, NY 10003

Професор Київського національного університету ім. Тараса Шевченка Володимир Сергійчук.

НОВІ ВИДАННЯ

Євреї й українці: тисячолітнє співіснування

Роман Ференцевич

Jews and Ukrainians: A Millenium of Co-Existence. By Paul Robert Magocsi and Yohanan Petrosky-Shtern. 2016. 320 стор.

Книгу „Євреї й українці: тисячолітнє співіснування“ опублікувало видавництво Торонтського університету на замовлення Катебри Українознавства того ж університету.

Вона надрукована у настільному форматі на високоякісному крейдяному папері у твердій, кольоровій обкладинці. Мистецьке оформлення і верстку книги здійснив Джон Бідл (Beadle), мапи виготовив Пол Роберт Магочі. Надрукована книга у Чеській Республіці. Книгу можна замовити електронною поштою у відділі книжок компанії amazon.com.

У книзі її автори так пишуть про свою працю:

„Багато є дечого, про що звичайні українці не знають про євреїв, і

так само є чимало звичайних євреїв, які не знають багато про українців. Можливо, так само є багато дечого, про що євреї й українці не знають про себе самих. Коли йдеться про загальну публіку, то вона знає ще менше, або зовсім нічого не знає про ці два народи, які жили поруч себе понад тисячу років на території сучасної України.

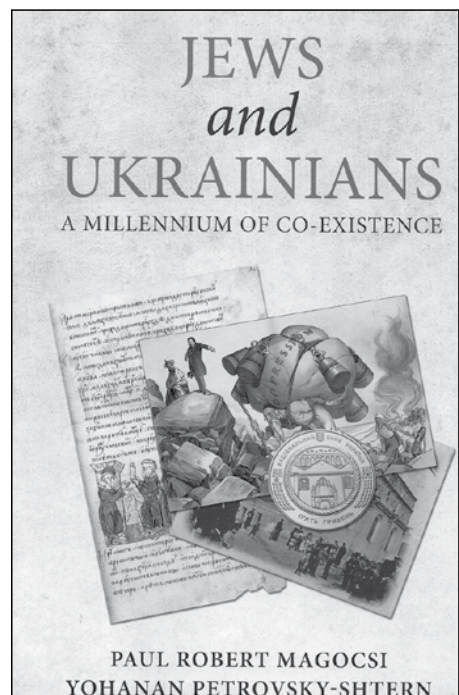
Внаслідок такого явища ті євреї й українці, які дорожать спадщиною своїх предків, розглядають один одного через тенденційно спотворені стереотипи та упередження. Ця книга не може обіцяти змінити глибоко вкорінені стереотипи, але вона може бути першим кроком, який принесе знання українцям про євреїв, а євреям принесе знання про українців. Вона також може бути бажаним джерелом інформації для будь-кого, хто зацікавлений у розширенні свого знайомства з чудовим краєм Україною і його двома історично важливими народами.

Історія євреїв і українців подається в неупередженому дусі у 12 тематичних розділах. Теми, які розглядаються, включають географію, історію, економіку, традиційну культуру, мову і публікації, літературу і театр, архітектуру й мистецтво, діаспору і сучасну Україну. Останній, підсумковий розділ розглядає минуле як сучасне і майбутнє.

Цінність легкого для читання тексту книги підвищують 325 кольорових ілюстрацій, 29 мап та декілька вставок, які роз'яснюють своєрідні явища чи суперечливі питання. Книга включає список додаткової літератури та комплексний індекс”.

П. Р. Магочі є професором історії і політичних наук Торонтського університету, де він очолює Катедру Українознавства ім. Івана Яремка. Він є автором сотень праць у ділянках історії, соціолінгвістики, картографії, бібліографії та імміграції.

Йоханан Петровський-Штерн є професором катедри Єврейських

студій ім. Родини Кравн в Нортвестерн університеті у США. Він є автором кількох нагороджених книг з історії і культури євреїв Центральної і Східної Європи.

Александрія, Вірджинія

Наша мова...

(Закінчення зі стор. 1)

схожа на вибух відчаю.

Саме це сталося з популярним українським співаком і композитором, організатором співочих фестивалів „Країна мрій“ Олегом Скрипкою. Розповідаючи про свій творчий шлях учасникам Школи журналістики „Української правди“, він щиро вихлюпнув зі своєї української душі біль за трагічну долю української мови в українській державі і не змовчав з приводу багатьох причин нашої біди, зокрема цих: „Люди, котрі не можуть вивчити українську мову, мають низький інтелектуальний коефіцієнт, таким ставлять діагноз „дебілізм“. Треба їх відокремити, тому що вони соціально небезпечні, треба створити гетто для них. І будемо допомагати їм, як допомагають людям з вадами, на волонтерських засадах будемо співати їм „Володимирський централ“...“.

Боже, що тут здійснюється! Образний вислів негайно був потрактований в буквальному розумінні, співака звинуватили в „расизмі“, зацькували. Той же „принципово російськомовний“ міністер-нахаба

А. Аваков назвав О. Скрипку, рідкісно справедливую людину, „ідіотом“.

Мало почулося голосів на захист співака, патріота своєї землі. З усіх політиків заступилася за нього Надія Савченко, але краще б вона цього не робила, бо хіба то захист: „Такі люди, як Скрипка, як покійний Кузьма – це люди творчості, вони мають право дозволити собі бути іноді неадекватними...“. А що, з Надіїного погляду, є адекватність? Це коли українці у спілкуванні з російськомовними переходять на російську?

Прекрасному музикантові вистачило мужності не лише не зректися своєї громадянської позиції, але й спокійно роз'яснити її недобросовісній пресі: „Ми в Україні живемо у спотвореному світі. Громадяни не мають вдосталь книжок українською мовою, фільмів, українського інтернет-контенту, відсутня широка можливість спілкуватися рідною мовою, вчити і виховувати дітей. Саме україномовні українці живуть у своєму маленькому і безправному гетто. Деякі з них віддають своєю життя на сході країни за право бути українцем. Мене обурює, коли Україну змушують люби-

ти „руський мір“ більше, ніж український. Тим більше, коли використовують мої слова для маніпуляцій і спроб формувати в Україні штучну реальність“.

Мов води в рот набрала велика армія професійних розумників – політологів, політтехнологів, політичних експертів. Вони, бач, не хочуть виглядати заскорузленими націоналістами у часи глобальної свободи і демократії. Вони, бач, святіші, ніж Папа Римський. Еге ж, є тисяча способів виглядати справедливим і лише один спосіб бути справедливим, це – бути справедливим. Бути ним, хоч би весь світ збайдужів до правди і справедливості.

На тлі цього боягузливо-го замовчування української проблеми заслуговує вдячності чесний виступ української публіцистки Лариси Волошиної в київській газеті „День“:

„В Україні бачимо постійні спроби використати мовну тему для дальшого послаблення української мови на території української держави... Кожного, хто прагне збільшення частки української мови в публічній і державній сфері, негайно звинувачують в печерному наці-

оналізмі і неповазі до російськомовних громадян. І кожного разу україномовні українці змушені виправдуватися й запевняти всіх і кожного, що вони не бажають порушувати чийсь права, а тільки хочуть рівноправності на своїй землі... Ось і від Олега Скрипки вимагали вибачень, вирвавши його слова з контексту і надавши їм зовсім іншого сенсу. Той факт, що кожен штучно створений мовний скандал завжди закінчується заклик до українців покаятися і зізнатися у нетолерантному ставленні до російськомовних співгромадян – це і є спотворення реальності... Не помічати, що україномовні українці в усіх мовних суперечках опиняються у пригнобленому, виправдовувальному становищі – означає не помічати дискредитації усіх, хто спілкується українською мовою. А навмисне брати участь у цькуванні українця, котрий виступив на захист своєї мови, – це участь у злочинних маніпуляціях масовою свідомістю...“.

Марними є всі спроби недругів, навіть спроби нашого смертельного московського ворога, принизити святу українську правду – правду боротьби за свободу, за життя, за майбутнє.

Путін йде...

(Закінчення зі стор. 3)

угруповання – польові командири – бойовики“ на користь горизонтальної мережевої структури незалежних одна від одної „комірок“, які й утворюють терористичну мережу будь-якої географічної розосередженості.

„Аль-Кайда“ об'єднувала спільною метою традиційно партизанські й сепаратистські рухи різних країн, переважно ісламського світу.

Кремль намагається організувати терористичні угруповання Донбасу за аналогічним принципом: на оперативному рівні кожна з них діє автономно, маючи своїх „польових командирів“ і „бойовиків“, однак, усі вони об'єднані спільною, генеральною ідеєю.

Це також полегшує кооптацію нових членів угруповань і забезпечує їхню більшу мобільність та ефективність. Для більш злагодже-

ної роботи або підтримки так званих „ополченців“ час від часу можна використовувати регулярні війська Росії.

Україна довгий час перебувала десь на периферії цих видимих і невидимих битв, лише епізодично з'являючись то тут, то там, але традиційно – лише „за рамками“.

Однак, російська агресія раптово перенесла Україну на передову лінію боротьби з найсучаснішим різновидом державного тероризму.

Доповідь Росії в Газі на тлі ескалації насильства з боку проросійських бойовиків на окупованих україн-

ських територіях, як і очевидне сприяння сирійським урядовим військам у застосуванні хемічної зброї проти власного населення, вкотре підтверджує прихильність В. Путіна до ідей сучасного терору.

Багато що в цій ситуації залежить від уміння мобілізувати інформаційний, військовий і полі-

тичний ресурси для протидії такому безпрецедентному виклику національній безпеці України.

Радіо „Свобода“

Тарас Жовтенко – експерт з проблем національної безпеки, кандидат політичних наук, Київ.

DNIPRO LLC.

**ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ
ТА КОНТЕЙНЕРИ
В УКРАЇНУ**

- Туристичні послуги: авіаквитки і візи в Україну та інші країни
- Грошові перекази у всі країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки
- Телефонні картки: 80 хвилин розмови за 5 дол.

ROSELLE, NJ
645 W. 1st Ave.
Tel.: (908) 241-2190
(888) 336-4776

CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave
Tel.: (973) 916-1543

PHILADELPHIA, PA
1916 Welsh Rd., Unit 3
Tel.: (215) 969-4986
(215) 728-6040

ARKA

Вишиванки, хустки, нитки,
тканина до вишивання, рушники,
корали, пояси, кераміка, різьба

89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: 212-473-3550

Відкрито пам'ятник...

(Закінчення зі стор. 1)

точкою Першого зимового походу. Наступного дня війська Армії УНР отримали наказ покинути Лівобережжя і відвернути на захід – місію переможного походу було виконано.

„Чорні запорожці“ – кінний дивізіон 2-го Запорізького полку (згодом 1-ий полк Чорних запорожців) – військово формування Армії

Української Народної Республіки в 1918-1920 роках. Дивізіон було розгорнуто з кінної сотні 2-го Запорізького полку в грудні 1918 року. Восени 1919-навесні 1920 років дивізіон, розгорнутий в кінний полк, взяв участь у рейді по тилах ворожих військ – Першому Зимовому поході Дієвої Армії УНР, під час якого відзначився як найбільш боєздатна військова частина.

9 лютого 1918 року в селі Байбузи штаб полку одержав наказ про приєднання до Київської групи отамана Юрка Тютюнника, при цьому полк „Чорних запорожців“ і Мазепинський кінний полк зводились в бригаду на чолі з полковником Петром Дяченком. 10 лютого вояки полку, продовжуючи похід, вступили до містечок Білозір'я та Сміла Черкаського повіту. 13-15 лютого провадили бої за Золотоношу.

У травні 1920 року, після повернення з походу, полк був інтернований поляками, наприкінці літа 1920 року увійшов до складу 1-ої Запорізької дивізії Армії УНР, брав участь у радянсько-польській війні.

Відомий однострій, завдяки якому бійці кінного дивізіону ввійшли в історію як „чорні запорожці“, було пошито у Кременчуці наприкінці січня 1919 року. Запорожці мали старовинну козацьку зачіску – „оселедець“ (довге пасмо волосся на поголеній голові).

На торжестві голова обласної адміністрації Юрій Ткаченко вручив нагороди воїнам, які відстоюють свободу України на Донбасі та тим, хто відзначився під час подій на Майдані. Орденом „За мужність“ нагороджена Лідія Жгир за те, що на Майдані допомагала пораненим як медичний працівник.

Гібридна війна...

(Закінчення зі стор. 2)

ти низької інтенсивності, згідно з М. Калдор, характеризуються стиранням кордонів між організованою злочинністю й широкомасштабним порушенням прав людини. На відміну від інтенсивних військових дій у В'єтнамі з участю США, або Афганської війни СРСР, „нові війни“ змішують особисті та громадські, цивільні та внутрішні політичні конфлікти.

У подібних конфліктах, крім звичайної армії, беруть участь ще три основних види нерегулярних збройних сил. Це парамілітарні утворення, зазвичай під контролем однієї людини (наприклад, так звана кримська „самооборона“), групи найманців (російські козаки в Криму й на Донбасі) та місцеві органи безпеки, що змінюють сторону з початком конфлікту. Рухи сепаратистів, відповідно до сучасної теорії, часто нагадують соціальні групи без вертикальної структури, які більше схожі на гібридні мережі, ніж на регулярні формации.

Важливим елементом таких рухів є колишні або існуючі злочинні організації. Відомо, що первинною основою „самооборони“ в Криму стали 4,000 бойовиків злочинної організації „Сейлем“, до якої належав і самопроголошений „прем'єр“ півострова. Подібні злочинні організації долучили до створення терористичних груп на сході України.

Інформаційні та дипломатичні таємні операції – особливо важлива частина гібридної війни. Ми можемо побачити повернення до так званої брежнєвської доктрини, за якою всі дії Заходу на території колишньо-

го Союзу повинні були координуватися з Кремлем. Пізніше, під час зустрічі НАТО в Букарешті у квітні 2008 року, з підтримкою російських друзів Франції та Німеччини, Україні відмовили в приєднанні до Плян дій щодо членства в НАТО. Тоді В. Путін зробив своє відоме зауваження на адресу Президента США Джорджа Буша-молодшого: „Україна навіть не країна ... Якщо Україна піде в НАТО, вона піде без Криму та Сходу, і просто розвалиться“.

Озираючись на події трирічної давності, коли російські терористичні й сепаратистські сили почали атаку, ми вже можемо робити більш обережні висновки.

Прямі свідчення участі російських спецслужб і збройних сил офіційно згадувалися в резолюціях ООН і Парламентської асамблеї Ради Європи, офіційних документах ЄС, США та інших західних країн, і є в щорічній доповіді Міжнародного кримінального суду в Газі, опублікованій 14 листопада 2016 року. Останнє змусило В. Путіна відмовитися від Римського статуту Міжнародного кримінального суду. Це стало ще одним важливим доказом прямої агресії Кремля на півдні та сході України.

В лютому 2014 року я особисто був на своїй батьківщині, у Криму, і бачив на власні очі перші прояви насильства, яке принесли російські „зелені чоловічки“ та їхні посібники. Як дослідник гібридних методів і як свідок, я можу закінчити прекрасною цитатою ірландського політичного філософа Едмунда Берка: „Єдине, що потрібно для тріумфу зла – це щоб добрі люди нічого не робили“.

Львівський культурологічний журнал „І“

Це найкраще місце для збереження ваших ощадностей!

Інтернет: www.sumafcu.org

Завантажте наш мобільний додаток для зручності контролю за рахунками!

Шукайте **SUMA FCU Mobile**

- Депозит чеків
- Перегляд балансів та історії транзакцій
- Перекази між рахунками та оплата позичок
- Оплата рахунків та більше

Телефонуйте 914-220-4900.

Головне Бюро

125 Corporate Blvd
Yonkers, New York 10701
Tel: 914-220-4900
Fax: 914-220-4090
1-888-644-SUMA

E-mail: memberservice@sumafcu.org

Філія в Йонкерсі

301 Palisade Ave
Yonkers, NY 10703
Tel: 914-220-4900
Fax: 914-965-1936

E-mail: palisade@sumafcu.org

Філія в Спрінг Велі

16 Twin Ave
Spring Valley, NY 10977
Tel: 845-356-0087
Fax: 845-356-5335

E-mail: springvalley@sumafcu.org

Філія в Стамфорді

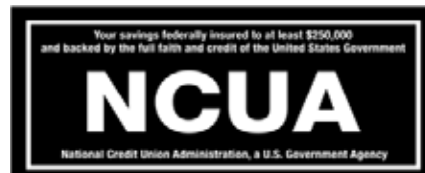
39 Clovelly Road
Stamford, CT 06902
Tel: 203-969-0498
Fax: 203-316-8246

E-mail: stamford@sumafcu.org

Філія в Нью-Гейвен

555 George St.
New Haven, CT 06511
Tel: 203-785-8805
Fax: 203-785-8677

E-mail: newhaven@sumafcu.org

Вісті Фундації ім. Івана Багряного

Травень 2017 року, ч. 200

Історія українського державного гімну

Олексій Коновал

Українське життя трохи ожило після знесення кріпацтва у 1861 році в царській Росії, яка панувала на Україні. Але розвиток її культури було швидко припинено, бо вже 1863 року міністер внутрішніх справ Росії граф Петро Валувєв розіслав свій таємний циркуляр, у якому твердив, що українська мова та література – це інтрига Польщі, яка перед тим хотіла визволитися з російської залежності. П. Валувєв наказав своїм цензорам не дозволяти видавати твори українською мовою, бо „ніякого особенного малоросійського язика (мови) не було, немає і не може бути“.

У відповідь на указ П. Валувєва поет з Наддніпрянщини Павло Чубинський (1839-1884) написав вірш „Ще не вмерла Україна“. Він був поміщений вперше в 1863 році у львівському часописі „Мета“ помилково як вірш Тараса Шевченка. Того ж самого року композитор о. Михайло Вербицький (1815-1870) з Галичини написав до того вірша музику, спершу для сольоспіву, а пізніше для хору. Пісня „Ще не вмерла Україна“ стала популярною. В 1864 році її виконали в Українському театрі у Львові в хоровій обробці, а 1865 році в Перемишлі закінчили Шевченківське свято тією піснею. Галичина тоді була частиною Австро-угорської імперії й мала більшу свободу, ніж та частина України, що була частиною Російської імперії.

Пісня „Ще не вмерла Україна“ перший раз появилася друком у 1865 році у львівському нотному збірнику „Кобзар“, і завдяки легкій мелодії швидко поширилися в Галичині, а пізніше й у східній Україні. В 1917 році пісню „Ще не вмер-

ла Україна“ український уряд, який проголосив незалежність України, затвердив гимном української держави. Є кілька відмінних редакцій цієї пісні чи вірша. В газеті „Голос Лемківщини“ за лютий 1964 року було поміщено вірш, як передрук з книги „Український Декляматор „Розвага“, виданої 1906 року. Текст був такий:

*Ще не вмерла Україна, і слава і воля,
Ще нам, браття молодії, усміхнеться доля.
Згинуть наші вороги, як роса на сонці
Запануєм, браття ми, у своїй сторонці!
Душу, тіло ми положим за нашу свободу,
І покажем, що ми браття, козацького роду!
Гей, гей, браття милі!
Нумо братися за діло!
Гей, гей пора вставати,
Пора воля добувати!*

Великий збірник найкращих українських пісень „Трембіта“, випущений 1927 року у Львові видавництвом „Пісня“, подає такий текст Павла Чубинського:

*Ще не вмерла Україна, і слава, і воля!
Ще нам, браття молодії, усміхнеться доля!
Згинуть наші вороженьки, як роса на сонці,
Запануєм і ми, браття, у своїй сторонці
Душу, тіло ми положим за нашу свободу!
І покажем, що ми, браття, козацького роду!
Наливайко, Залізняк і Тарас Трясило
Кличуть на нас із-за могил на святе діло.
І задаймо славу смерті лицарства-козацтва,
Щоб не втратить марно нам свого юнацтва.
Ой, Богдане, славний наш гетьмане!
Нащо дав ти Україну москалям поганим?!*

*Щоб вернути її честь, ляжем головами,
Назовемся України вірними синами!
Наші браття-славяне вже за зброю взялись,
Не діжде ніхто, щоб ми позаду остались!
Поеднаймось разом всі, братчики-славяне!
Нехай гинуть вороги, най воля настане.*

Після проголошення незалежності України появилася друком ще й третій варіант пісні П. Чубинського:

*Ще не вмерла Україна, ні слава, ні воля!
Ще нам браття молодії, усміхнеться доля.
Згинуть наші воріженьки, як роса на сонці,
Запануєм і ми, браття, у своїй сторонці.
Станем, браття, в бій кривавий від Сяну до Дону,
В ріднім краю панувати не дамо нікому,
Чорне море ще всміхнеться, дід Дніпро зрадіє,
Що у нашій Україні доленька доспіє.
А завзяття, щира праця свого ще докаже.
Ще ся волі в Україні піснь гучна розляже.
За Карпати відіб'ється, згомонить степами,
України слава стане поміж ворогами.*

Перечитуючи тексти, можна впізнати, що цей вірш П. Чубинський написав під впливом поезії Т. Шевченка. Наливайко, Залізняк, Тарас Трясило, що згадуються у вірші П. Чубинського, це відомі персонажі з Шевченкових поем „Тарасова ніч“ та „Гайдамаки“. Цитовані тексти надруковані після смерті автора вірша й ніхто не може ствердити, який варіант є першим чи другим. Було б цікаво розшукати в архівах чи бібліотеках те число „Меті“, де вперше надруковано вірш в 1863 році, щоб взнати, хто є автором „вороженьків“, а хто – „ворогів“?

Провідне місце посідав Симон Петлюра

Олексій Коновал

В житті і боротьбі українського народу в ХХ ст. провідне місце посідав Симон Петлюра. Він був одним з найвидатніших діячів великої визвольної політичної, національної і соціальної революції, що вибухнула в 1917 році і розбудила від вікового сну українців та покликала до життя українську націю.

С. Петлюра народився 23 травня 1879 року в Полтаві, в родині візника. Здібний хлопець охоче вчився, тому батько, не зважаючи на свої скромні заробітки, вирішив дати йому добру освіту. Після відповідної підготовки С. Петлюра вступив в Полтавську духовну семінарію, де молодь захоплювалась українським театром, піснями, творами українських письменників і гуртківщиною політичного характеру. За участь в такому політичному гуртку С. Петлюру було виключено з семінарії.

С. Петлюра, хоч сам не був військовою людиною, мав напричуд глибоке розуміння вартості і важливості збройної сили для будівництва держави. Історія Української Центральної Ради, українських військових з'їздів, організації української армії, історія Директорії та всієї української визвольної боротьби доводять, що власне С. Петлюра була центральною особою,

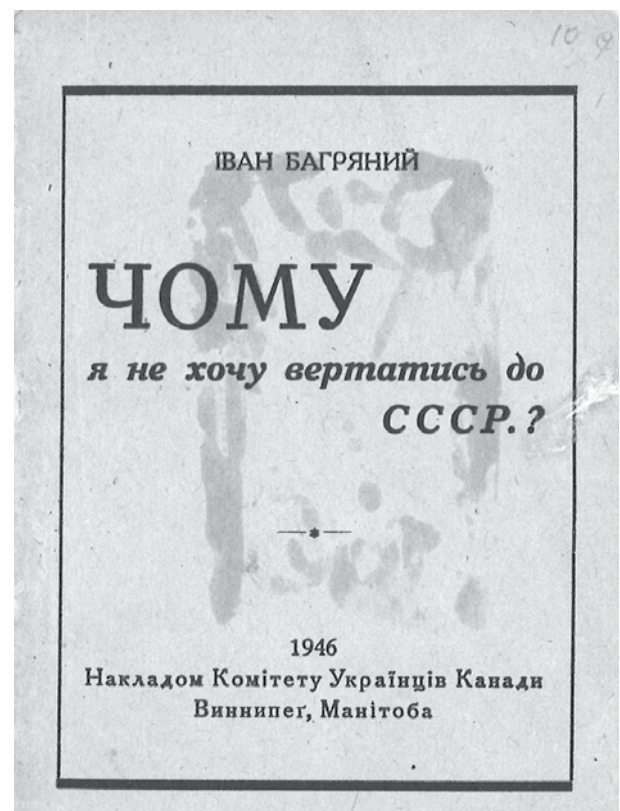
яка переборювала нехоть до регулярної української армії в усіх тих, для яких поняття революції було тісно пов'язане з поняттям народньої міліції, набраної на базі добровільних згошень. Ця первісна нехоть до створення української армії розвіялась під ударами збройної агресії більшовиків та армії Антона Денікіна, але була однією з головних причин втрати української держави.

В Україні запанували більшовики, а С. Петлюра опротивився за межами України й 25 травня 1926 року впав серед білого дня на розі двох вулиць Парижа від куль більшовицького агента Самуїла Шварцбарда.

Незадовго до своєї смерті С. Петлюра в своїй довгій статті „Пам'яті поляглих“ писав: „Отже: не забуваймо про меч: учімося міцніше тримати його в руках, а одночасно дбаймо про відродження нацією моральних елементів її буття – творчої любові до батьківщини, сторожкості до ворога та помсти за кривди, заподіяними в симбіозі яких знайдено і вірний шлях до звільнення і програм для будівництва України.“

Фундація ім. Івана Багряного вислала до Українського Конгресового Комітету Америки ще 2,000 дол. на вироблення в Україні фільму про Симона Петлюру. Раніше було вислано на ту ціль таку ж суму.

Книжка рятувала від депортації

Книжка Івана Багряного „Чому я не хочу вертатись в ССРСР?“ у 1946 році пояснила світові, чому українці не хочуть по війні повертатися до Радянського Союзу і значно загальмувала депортацію їх з таборів Німеччини.

Щиро дякуємо за підтримку Фундації!

Від часу появи попередньої сторінки Фундації ім. Івана Багряного прислали пожертви на різні цілі та організації такі особи: 13,000 дол. – **Віра і Богдан Боднаруки** для Товариства української мови (ТУМ), яке допомагає студентам та „Просвітам“ України; 1,750 дол. – **Ада Кулик** (з них 1,000 дол. на побудову пам'ятника Іванові Багряному та 750 дол. для журналу „Березіль“ в Харкові; 600 дол. – **Віктор Бабанський** для редактора Фіделя Сухоноса; 200 дол. – **Оля і Антон Філімончуки** на придбання харчів для воїнів України;

100 дол. – **Зірка і Роман Воронки** для потреб Фундації; 50 дол. – **Атанас Кобрин** в пам'ять д-ра Володимира і Галини Королів; 40 дол. – **Лариса Долінська** на пресовий фонд журналу „Універсум“.

Управа Фундації щиро дякує всім жертводавцям й прохає й далі підтримувати Фундацію своїми пожертвами, щоб вона могла допомагати видавництвам та пресі України, пораненим воякам та їх родинам, сиротам, на побудову пам'ятника І. Багряному та інші потреби в Україні та діаспорі.

Дописи і листи до Фундації ім. Івана Багряного, членські внески і пожертви просимо посилати на адресу:

**Bahriany Foundation
19669 Villa Rosa Loop
Fort Myers, FL 33967**

Сторінку редагує Олексій Коновал

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Україну відвідав хор з Техасу

Концертна тура Техаського чоловічого хору відбулася 19-27 квітня у Черкасах, Кропивницькому, Кривому Розі, Дніпрі, Харкові, Полтаві, Києві, Чернігові. Нижче вміщено вістки про два концерти, які надійшли до „Свободи“.

КРОПИВНИЦЬКИЙ

Світлана Орел

20 квітня на сцені обласної філармонії з програмою „Надія в тобі“ виступив чоловічий хор і оркестра з Техасу. На сцені філармонії щорічно тривають фестивалі духовної музики, проте цього разу панував зовсім інший стиль, ближчий до популярної музики, але з іншим змістом: про

любов до Ісуса, порятунок для тих, хто відкрив йому серце. Хор виступав з програмою, присвяченою 500-річчю Реформації.

Проповідник Майкл Готт підкреслив, що не запрошує присутніх у якусь релігійну організацію, просто пропонує їм відкрити серце Ісусові. Багато людей прийшло на концерт й вони не хотіли розходитись, спілкуючись з учасниками хору, адже кожному слід починати з очищення власної душі.

У Кропивницькому виступає хор з Техасу.

ДНІПРО

Володимир Єфимов

22 квітня відбувся великий концерт Техаського хору, який приїхав з Великодніми співами. До України Об'єднаний чоловічий хор Техасу приїздить вже вдруге. Вперше він приїздив минулого року, теж у

Великодньому тижні.

У хорі співали 50 професійних християнських співаків, грала велика симфонічна оркестра. Концерт вів англійською мовою відомий проповідник Майкл Готт, перекладав українською мовою Ігор Яремчук.

Понад півтори години у місцевому культурному центрі „Шинник“ звучала прекрасна духовна музи-

ка. Прозвучали 12 музичних творів, в тому числі „Нехай усе, що дихає“, „Алілуя! Який Спаситель!“, „Гімн без назви“ та інші. Особливо тепло присутні сприйняли твори „Сила є у крові“ та „Я не похитнуся“, бо вони наче призначені для вояків на Донбасі:

*Коли пута смерти підступили,
Ісус почує твій зойк,*

*Й ти стоятимеш у надії, у вірі,
І не похитнешся!*

Наприкінці концерту виголосив надхненну проповідь М. Готт, а місцеві дівчата-українки подарували хорові квіти вдячності. На виході кожного очікували подарунки: диск із записом пісень у виконанні хору, щойно видруковані „Новий завіт та псалтир“ та настінні календарі.

Виставка розповіла про взаємини Франка і Доманицького

Георгій Лук'янчук

КИЇВ. – 29 березня з нагоди 140-річчя від дня народження відомого літературознавця, історика, фолклориста, бібліографа, редактора і видавця, упорядника першого наукового видання „Кобзаря“ Василя Доманицького (1877-1910), а також до 110-річчя виходу окремого видання його „Критичного розсліду над текстом „Кобзаря““ (1907) Музей видатних діячів української культури відкрив виставку „Іван Франко і Василь Доманицький: на перехрестях літературознавчих студій“ у приміщенні музею Михайла Старицького.

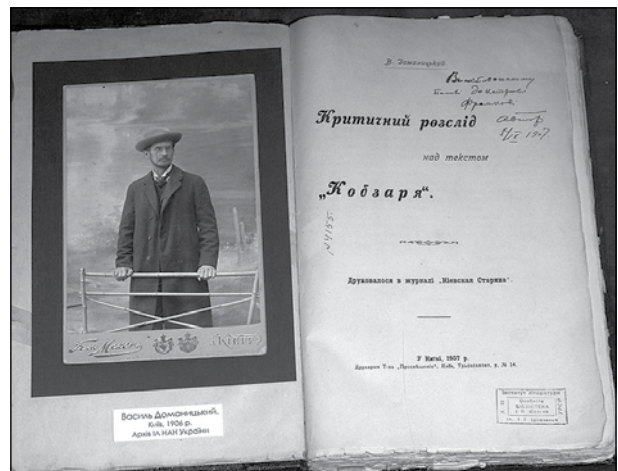
В. Доманицький був однією з помітних постатей в оточенні І. Франка. Вчені були знайомі особисто, листувалися, мали творчі контакти у літературознавчій царині, нерідко паралельно працюючи над актуальними науково-видавничими проектами.

І. Франко водночас з В. Доманицьким працював за дорученням Наукового Товариства

ім. Шевченка над науковим виданням „Кобзаря“, що вийшло 1908 року у Львові.

Експонати виставки розповідають про початки літературознавчої та науково-видавничої діяльності В. Доманицького, особисте знайомство з І. Франком, листування. На виставці експонуються раритетні світлини, документи, книжкові й журнальні видання з архіву Інституту літератури ім. Тараса Шевченка, кількох приватних архівів і фондової колекції Музею видатних діячів української культури.

У відкритті виставки взяли участь Ігор Гирич – завідувач відділу джерелознавства нової історії України Інституту української археографії та джерелознавства ім. Михайла Грушевського, Богдан Тихолиз – директор Львівського національного літературно-меморіального музею І. Франка, Микола Жарких – автор інтернет-сторінок про І. Франка, Лариса Каневська – завідувачка відділу „Іван Франко і Київ“ Музею видатних діячів української культури. Вони розповіли багато цікавого про

Один з літературно-історичних експонатів виставки.

В. Доманицького.

Підготували виставку Л. Каневська, Богдан Цимбал і Майя Чумак.

Вона діяла до 10 квітня.

Художник намалював монархів XV ст. Студенти зіграли воїнів трав'яним чаєм

Євген Цимбалюк

ОСТРОГ, Рівненська область. – Художник-баталіст киянин, Артур Орльонов за проектом „Україна славетна“ завершив роботу над картиною „З'їзд європейських монархів у Луцьку“, де відображено історичні події 1429 року, коли до Луцька на запрошення Великого князя литовського Вітовта з'їхалися монархи з усієї Європи.

Презентація картини

Художник Артур Орльонов на тлі картини „З'їзд європейських монархів у Луцьку“. (Фото: Євген Цимбалюк)

А. Орльонов відбудується 6 квітня в Острозькій академії. Автор виготовив й копію полотна і подарував її Острозькій академії.

ЛУЦЬК. – У 54-й механізованій бригаді, яка виконує свою оборонну місію на Донбасі, є чимало бійців з Волині. У Луцькому медичному коледжі вирішили зробити їм особливий подарунок. Студенти-фармацевти виготовили 25 кілограмів натуральних загоювальних мастей та трав'яних протизастудних чаїв, які відправили на схід України. (Фото: Євген Цимбалюк)

*Подбайте про Ваше завтра
вже сьогодні!*

*Відкрийте пенсійний рахунок,
щоб забезпечити своє майбутнє.*

3.30% АРУ*

Пенсійні рахунки є забезпечені до 250,000 тис. доларів Державною Адміністрацією Кредитових Спілок - NCUA.

САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

Завжди професійна, конфіденційна та ввічлива обслуга.

ГОЛОВНЕ БЮРО: 108 SECOND AVENUE NEW YORK, NY 10003 TEL: 212-473-7310 FAX: 212-473-3251

Вигідно розташовані філії:

КЕРГОНКСОН:
6329 Route 209
Kerhonkson, NY 12446
Tel: 845-626-2938
Fax: 845 626-8636

ЮНІОНДЕЙЛ:
226 Uniondale Ave
Uniondale, NY 11553
Tel: 516 565-2393
Fax: 516 565-2097

АСТОРИЯ:
32-01 31st Street
Astoria, NY 11106
Tel: 718 626-0506
Fax: 718 626-0458

ЛІНДІНГІРСТ:
225 N. 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: 631 867-5990
Fax: 631 867-5989

ЕЛЕКТРОННА ПОШТА:
Info@selfrelianceny.org

ІНТЕРНЕТ:
www.selfrelianceny.org

**Поза Нью Йорком дзвоніть
безкоштовно:**

Your savings federally insured to at least \$250,000
and backed by the full faith and credit of the United States Government

NCUA

National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

*АРУ - Відсотки у річному відношенні з нараховуваною дивідендою. Дивіденда - 3.25% нараховувана денно може бути змінена без попередження.

Помер правозахисник Віталій Калиниченко

Василь Овсієнко

27 квітня у Вашингтоні помер Віталій Калиниченко – член Української Гельсінкської Групи з 3 жовтня 1977 року. Він народився 31 січня 1938 року в селищі Васильківка Дніпропетровської області, у 1960-1964 роках навчався в Київському інституті народного господарства, продовжив навчання в Ленінграді.

Під час навчання В. Калиниченкові запропонували стежити

за чужоземними студентами. Не бажаючи стати „стукачем“, вирішив утекти з СРСР. Своїми планами поділився з студентом з Іани, який видав їх КГБ.

Заарештований у вересні 1964 року, але в січні 1965 року звільнений. Працював старшим інженером Всесоюзного проектно-технічного інституту енергетичного машинобудування в Ленінграді.

20 липня 1966 року при спробі перейти радянсько-фінський

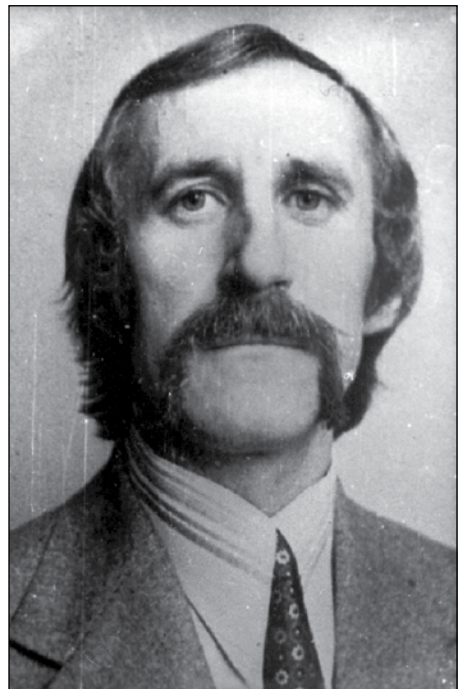
кордон В. Калиниченко заарештований. В Інституті судової психіатрії ім. Сербського визнаний психічно здоровим. 12 січня 1967 року Мурманським обласним судом засуджений до 10 років таборів суворого режиму за спробу зради батьківщини. Карався в селищі Барашево у Мордовії. Переведений у 1972 році до табору у селищі Кучино Пермської області. Брав активну участь у боротьбі за статус політв'язня, за поліпшення умов утримання в'язнів. На початку 1974 року разом з групою політв'язнів відмовився від радянського громадянства. 1975 року переведений у Владимирську в'язницю.

Улітку 1975 року В. Калиниченка почали возити по психіатричних лікарнях в Мордовії, в Москві, в місті Сичовка Смоленської області. За місяць до звільнення повернули до табору в Кучино, утримували на карантині, а потім перевели в табірну лікарню, звідки й звільнили 19 березня 1976 року.

Оселився В. Калиниченко на батьківщині, в селищі Васильківка, перебував під адміністративним наглядом, працював інженером-економістом на консервному заводі аж до нового арешту. З 3 жовтня 1977 року – член Української Громадської групи сприяння виконанню Гельсінкських угод.

17-27 жовтня 1977 року тримав голодівку, домагаючись виїзду з СРСР, відіслав до Верховної Ради УРСР відмову від радянського громадянства, свій паспорт, військовий квиток і диплом про вищу освіту.

Звільнений з роботи, у зв'язку з чим тримав голодівку, він пропонував зареєструвати його як безробітного і надати матеріальну допомогу. Був заарештований

Св. п. Віталій Калиниченко

з звинуваченням в антирадянській агітації й пропаганді і 18 травня 1980 року Дніпропетровським обласним судом засуджений до 10 років таборів особливого режиму і п'ять років заслання з визнанням особливо небезпечним рецидивістом. Спрямований відбувати термін у Дубравлагу, Мордовія. Звільнений 18 квітня 1988 року, жив у Васильківці, потім у Харкові.

6 квітня 1989 року В. Калиниченко виїхав у США, проживав у Вашингтоні. Востаннє відвідав Україну в серпні 2008 року. Останніми роками тяжко хворів.

Указом Президента України за громадянську мужність, самовідданість у боротьбі за утвердження ідеалів свободи і демократії та з нагоди 30-ої річниці створення Української Громадської групи сприяння виконанню Гельсінкських угод В. Калиниченко нагороджений орденом „За мужність“ І ступеня.

Бережани пам'ятають Оксану Сенатович

Тетяна Будар

БЕРЕЖАНИ, Тернопільська область. – 11 квітня в Музеї книги відбулася презентація творчості поетеси, члена Національної спілки письменників України, лауреата премій ім. Олени Пчілки та ім. Іванни Блажкевич Оксани Сенатович (до 20-ліття відходу у засвіти).

Про життя і творчість О. Сенатович (1941-1997), дружини українського письменника Володимира Лучука, присутнім розповіли директор музею книги Лілія Зінчук, а також сини письменниці Іван й Тарас Лучуки зі Львова.

О. Сенатович народила-

Навчалась у Львівському політехнічному інституті, працювала інженером на заводі, у Науково-дослідному інституті легкої промисловості, але справжнє покликання знайшла на літературній ниві. Свої твори друкувала в журналах „Жовтень“, „Барвінок“, „Малютко“, у календарі „Дванадцять місяців“.

Письменниця любила Бережани, писала вірші про рідне місто й не раз приїжджала сюди з родиною.

Померла О. Сенатович 31 березня 1997 року у Львові.

Окрема зустріч, присвячена пам'яті О. Сенатович, відбулася в залі агротехнічного коледжу.

Учасники зустрічі в Бережанському музеї книги. (Фото: Тетяна Будар)

Наукова конференція...

(Закінчення зі стор. 12)

дження: М. Тимошик. „Українська книга і преса в Італії“. Основа цієї книги – історія видавничої й пресової діяльності Українського Католицького Університету в Римі, створеного Й. Сліпим 1963 року.

Зацікавлення викликала доповідь о. протоієрея, д-ра Івана Кащак „Патріярх Йосиф Сліпий і Америка“, який добре знав кардинала, неодноразово спілкувався з ним. Його спогади перетворилися в світлі, хвилюючі картинки, які ніби повернули до цієї наповненої дивовижною енергетикою залі знакову постать української історії. Доповідь була насичена цікавими записами висловлювань улюблен-

ця українців, які вже стають документом.

Урочистості події слугувало те, що ведучий конференції о. ректор Р. Малярчук запропонував „Молитву за прославу Слуги Божого Патріярха Йосифа Сліпого“ і до її виголошення запросив Владику Стенфордської єпархії Павла Хомницького. Усіх присутніх зворушило також слово-спогад про кардинала Владику Василя Лостена – багатолітнього очільника єпархії.

Керівництво Семінарії подбало про відеозапис конференції. Отож, головні доповіді і виступи учасників зможуть прослухати й побачити всі бажаючі.

Микола Тимошик – доктор філологічних наук, професор Київського національного університету культури і мистецтв.

2200 Route 10 West, Suite 109
Parsippany, NJ 07054
(973) 538-3888 • Fax: (973) 538-3899

ROXOLANA
INTERNATIONAL TRADE, LTD
e-mail: roxolanalt@roxolana.com
web: www.roxolana.com

ПАКУНКИ В УКРАЇНУ

МОРЕМ • АВІА
Вага від 10 до 150 фунтів *

- Пересилайте пакунки до нас через UPS.
- Додаткова знижка для організацій.
- Користуйтеся нашими ARS наліпками.
- Для замовлення наліпок, для підбору пакунків телефонуйте: (973) 538-3888.
- Пакунки до Росії, Латвії, Литви, Естонії, Білорусі, Молдови, Казахстану, Грузії, Вірменії, Польщі, Чехії і Словаччини.
- Готові продуктові пакунки з каталога.
- Медикаменти на замовлення до України.

1-888-PAKUNOK (725-8665)

ROXOLANA Travel

- У нас можна замовити авіаквитки на будь-які авіакомпанії до більшості європейських країн.
- Візові послуги до України (без запрошення).
- Зустрічаємо і відвозимо на летовище.
- Пашпортні послуги. Обмінюємо старі пашпорти на нові українські.

ROXOLANA Money Service

ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ В УКРАЇНУ:

\$100 - \$7	\$500 - \$12	\$900 - \$20
\$200 - \$10	\$600 - \$15	\$1000 - \$20
\$300 - \$12	\$700 - \$17	\$1500 - \$37.50
\$400 - \$12	\$800 - \$17	\$2000 - \$50

Маємо ліцензію на пересилку доларів. Також пересилаємо в інші країни.

* Додаткова оплата за доставку. Існують певні обмеження.

ЗАМОВЛЯЙТЕ

Харчовий пакунок „Родинний“ з каталога **вміст пакунка:**

борошно - 20 ф., гречка - 10 ф., олія - 1 гальон, тушонка - 3 ф., салями - 3 ф., родзинки - 3 ф., дріжджі - 1 ф., кава мелена - 2 ф., шоколад - 2 плитки. Ціна \$99 за 51 ф.

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Theodore M. Lytwyn, Manager
NJ Lic. No. 3212

AIR CONDITIONED ROOMS
Обслуга ЩИРА І СЕРДЕЧНА
Our services are available anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами на цвинтарі в С. Бавнд Бруку і перенесенням тлінних останків з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083
908-964-4222 • 973-375-5555
www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в **BRONX, BROOKLYN, NEW YORK** і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009
(212) 674-2568

В пам'ять Марії Іщук-Варварів

Наталія Іщук-Пазуняк

Марія Іщук-Варварів померла 30 березня. Вона народилася 26 серпня 1924 року в селі Сушно, Галичина. Батько її був Роман Іщук, а мати Надія Шульгина. Мала сестру Наталію. 1927 року переїхала з родиною до Рівного. Освіту почала в школі ім. Івана Мазепи, продовжила в Українській гімназії. В 1944 році переїхала з родиною до Німеччини, в Саксонію. Опинилися в Автзбурзі, в таборі переміщених осіб. Вищу освіту здобула в Українському Вільному Університеті в Мюнхені в 1949 році.

Після приїзду до Америки в 1949 році М. Іщук-Варварів завершила вищі студії у Пенсильванському університеті з слов'янської філології. Працювала в американських установах та українських товариствах, в Злученому Українському Американському Допомоговому Комітеті, в дослідно-видавничому об'єднанні „Пролог”, що видавало журнал „Сучасність”, а згодом в Українській Вільній Академії Наук (УВАН) в Нью-Йорку. Була членкою Українського Золотого Хреста (УЗХ), де допомогла організувати світличку як голова 20-го Відділу УЗХ у Філадельфії. Співпрацювала в написанні спогадів Тетяни Цимбал про маляра Віктора Цимбала. Була секретарем Літературного-Мистецького Клубу у Філя-

Св. п. Марія Іщук-Варварів

дельфії.

Покійна допомагала громадянам в улаштуванні їхнього життя, укладала розповіді людей про їхнє пережиття під час війни. Мала доню Дору, яку дуже любила. Також любила і піклувалася своїми племінниками Юрієм і Богданом Пазуняками. Згодом мала велику потіху з своїх внуків Андрія і Надійки.

В глибокому смутку лишила свою доню Дору, внуків, сестру Наталію Пазуняк, родину Пазуняків та родину в США, Канаді і Україні.

Ділимося сумною вісткою, що в понеділок, 10 квітня 2017 року, проживши 92 роки, у Williams Bay, WI. відійшов у вічність

св. п. Петро Питель

народжений 25 грудня 1924 року в Новосілці, Тернопільська обл., Україна, син св. п. Андрія і Наталії (з дому Трач), батько св. п. Павла, котрий помер у 2015 році.

Петро оженився з Марією Посвістак в Німеччині у грудні 1945 року. До США прибули в 1949 році.

Петро працював для Fel-Pro Company in Skokie, IL, та був членом Української католицької церкви св. Миколая в Чикаго та головою і довголітнім членом Тов. св. Імени.

Петро був одним з засновників Українського села в Рандол, Висконсин, Секретарем 139 Відділу Українського Народного Союзу понад 50 років, співзасновником Української музичної групи.

Похоронні відправи відбулися 13 квітня 2017 року в Haase-Lockwood & Assoc. Funeral Home in Twin Lakes. Тіло спочило на St. John's Cemetery.

У смутку залишилися:

Дружина Марія, з котрою прожив 71 рік, син Євген у Twin Lakes, WI, невістка Ейлін, внуки John і Maura; правнуки Eli, Joseph, Anthony and Andrew Paul – всі в Oceanside, CA.

Вічна Йому пам'ять!

Український Хор „Думка” в Нью-Йорку

ділиться сумною вісткою, що відійшов у вічність довголітній член хору

св. п.

Михайло Невмержицький

Висловлюємо глибокі співчуття дружині Галині та всій родині Покійного.

Вічна Йому пам'ять!

Управа Хору „Думка”

Ділимося сумною вісткою, що в суботу, 18 березня 2017 року, після короткої недуги в Арізоні, на 88-му році життя спокійно відійшла у вічність наша дорогенька Мама і Бабця

св. п.

Анна Стасів

народжена 7 лютого 1929 року в Стрию, Львівська область, Україна.

Панахида відбулася у Williams Funeral Home в Бронксі, Н. Й.

Похоронні відправи відбулися 25 березня 2017 року в церкві св. Андрія і на Українському цвинтарі св. Духа в Гемптонбургу, Н. Й.

Залишилися у глибокому смутку:

- дочка - Ліда з чоловіком Андрієм Павлишином
- Лариса з чоловіком Вораном Ровч
- син - Андрій
- внуки - Леся, Мелася, Мелодія і Александер
- ближча і дальша родина в Україні.

Вічна їй пам'ять!

Для вшанування пам'яті Покійної просимо скласти пожертви на Ukrainian Catholic University та посилати на адресу:

Andrew Stasiw, 3437 Tibbett Ave., Bronx, NY 10463

Ділимося сумною вісткою, що з волі Всевишнього, 15 квітня 2017 року по довгій і тяжкій недужі відійшов у вічність наш найдорожчий Муж, Тато, Дзядзьо і Родич

св. п.

інж. Володимир Богдан Лехман

народжений в Бережанах 25 квітня 1932 року,

індустріаліст, активний член багатьох професійних організацій, вірний син Української Католицької Церкви, громадський діяч, відданий патріот, меценат численних релігійних та світських установ.

у глибокому смутку залишилися:

- дружина - Неля
- сини - о. діякон Богдан з дружиною Лідєю і дітьми Романом, Андрійком і Маріянкою
- д-р Петро з дружиною Тулою і синами Андрійком і Матейком
- Михайло
- Марко з дружиною Ребекою і донями Юліаною, Лілею і Лесею
- сестра дружини - Лідія Дихдала з родиною
- родини в Україні і діаспорі - Тарнопільські, Левицькі, Мельник, Дахнівські, Корчинські і Хома

Панахида і св. Літургія були відправлені 17 і 18 квітня у церкві Входу в Храм Пресвятої Богородиці в Норт-Порт, Флориди, а похоронні відправи були відслужені 20 квітня в Українській католицькій церкві свв. Петра і Павла в Бріджпорт, Пенсильвенія, де покійний спочиває на парафіяльному цвинтарі в родинному гробівці.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Oblast Memorials

PO Box 746, Chester, NY 10918

845-469-4247 E-mail: oblast@optonline.net

ОБСЛУГОВУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ В НУ/НІ/СТ/РА
З ВИРОБОМ ЗНАМЕНИТИХ

~ ПАМ'ЯТНИКІВ ~ МАВЗОЛЕЇВ

НА ВАШЕ БАЖАННЯ МОЖЕМО ЗУСТРІТИСЯ З ВАМИ
У ВАШОМУ ДОМІ, ЩОБ ОБГОВОРТИ ВАШ ПРОЄКТ.

Шановні читачі! Висилаючи до „Свободи” спомини і співчуття з приводу відходу своїх близьких і друзів, не забувайте підтримувати видання тижневика пожертвами на пресовий фонд!

UNF Fundraiser - Soyuzivka Heritage Center

The Largest Ukrainian Festival in the United States organized by the Ukrainian National Foundation, under the patronage of the Embassy of Ukraine.

2017 Ukrainian Cultural Festival

at Soyuzivka

Kerhonkson, New York

July 14, 15 & 16

FRIDAY NIGHT

FUNDRAISER

LVIV RETRO GALA

Proceeds to benefit Ukraine

Ukrainian Village, Film Festival, Dancing, Music and Song, Art/Crafts, Delicious Ethnic Foods, Concerts in Veselka Hall, Beer Garden and Zabavas!

Shuttle bus to Hudson Valley available from parking areas

Must be patron of Hudson Valley Resort
1-888-9-HUDSON

Soyuzivka
Heritage Center

216 Foordmore Rd.
Kerhonkson NY 12446
845-626-5641 • soyuzivka@aol.com
www.soyuzivka.com

Vendor info:
941-966-5241 | 845-626-5641
heritageuki@gmail.com

Oksana Mukha

Pikkardiyska Tertsya

Choir-Lanka Halychanka

Kozak System

MC's Vasyly Popadiuk
& Lydia Kulbida

Roma Pryma Bohachevsky
Ukrainian Dance Workshop

Dumka Choir